

SLOVENEK

== Volja po pošti: ==
 za celo leto naprej .. K 28.—
 za en mesec .. " 2:20
 za Nemčijo celoletno .. " 29.—
 za ostalo inozemstvo .. " 35.—
V Ljubljani na dom:
 za celo leto naprej .. K 24.—
 za en mesec .. " 2.—
 V spravi prejemam mesečno .. 1:80
== Sobotna izdaja: ==
 za ce o leto .. " 7.—
 za Nemčijo celoletno .. " 8.—
 za ostalo inozemstvo .. " 12.—

== Inzerati: ==
 Enostolpna petlitvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat .. po 30 v
 za dva in večkrat .. " 25 ..
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
== Poslano: ==
 Enostolpna petlitvrsta po 60 v
 Izhaja vsak dan izvenredni nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisni se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Avstrijske finance po vojni.

Zadnji izkaz komisije za nadzorovanje državnih dolgov kaže, da so vojni dolgovi od prvega dne mobilizacije do 1. januarja 1916 znašali 14'159 milijard, tedaj povprečno na mesec 0.8 milijarde; za prvo polletje 1916 znašajo 10'894 milijard mesečno po 1'6 milijard. To so precejšnje številke, vendar razen Italije izdama relativno in absolutno še najmanj za vojno. Celo na Angleškem upajo, da bo letošnje jesen konec vojne. Računajmo, da se tudi naši vojni izdatki ne bodo mesečno več zvišali in tako bi rabili do konca novih 19'800 milijard. Vsi naši vojni stroški bi tedaj znašali 34 milijard. Starih državnih dolgov imamo okoli 11 milijard.

Kako bomo spravili te milijarde iz sveta? Poudarjamo, da se oziramo samo na te vojne dolgove in ne vpoštevamo velikih vsot, ki bodo potrebne za novo orožje armade in mornarice, za preskrbo vojnih invalidov in za škodo sovražnih vpadov. V dunajski »Information« podaja baron Erlanger daljšo študijo o pokritju teh 34 milijard. Država jih je dobila s posojili; vrnila jih bo s posojili. 18 milijard je dobila s petimi vojnimi posojili, 16 milijard pa je visejih pri banki. Finančna uprava bo morala pač skrbeti, da ta vojna posojila plača; nikakor jih ne bo smela izpremeniti v »večno rento«, ker bi silno škodila našemu kreditu, valuti in trgovskim zvezam. Država se bo pač vnovič obrnila na državljane za vojno posojilo. Prvo vojno posojilo bi bilo treba vrniti leta 1919., drugo leta 1925., tretje leta 1930., četrto leta 1923. in peto leta 1956. Prvo in drugo vojno posojilo misli država plačati tako, da posestnikom prvega in drugega vojnega posojila ponuja v zameno dolgoročno peto vojno posojilo. Ugodnosti te zamene so velike — pisali smo že o njih — in gotovo bo država za plačilo ostalih posojil porabila prav to pot in za vsa posojila dobila enkrat, toda kasnejši rok povračila. — Za nenokrite bankovce pa bo vlada najela tudi posebno posojilo, seveda v zvezi z Ogrsko, ker je »banka« skupna. — Če vzame vlada 40 letno posojilo po 5½%, bi znašale letne obresti in amortizacija od 18 milijard vojnih dolgov 1170 milijonov, za 16 milijard valutnega posojila 870 milijonov. Avstrijski državni proračun bi imel vsako leto okoli 2 milijardi več izdatkov, toda v 40 letih bi bili plačani vsi avstrijski vojni dolgovi. Kje pa naj dobimo vsako leto 2 milijardi? Pisatelj opozarja na prihranke v državni upravi, ki je pri nas naidražja. Prihraniti bi se dalo okoli 200 milijonov. Z raznimi naredbami je vlada že zvišala državne do-

hodke, toda lahko gre še dalje. Pri pošti naj zviša poštnino za pisma in karte kakor Nemčija in dobila bo novih 25 milijonov. Zvišanje cen tobačnih izdelkov se ceni na 75 milijonov. Pri transportnih podjetjih v doglednem času ni upati na možnost kakega novega zvišanja, toda rastoči promet in tehnična izpopolnitev znata prinesiti razveseljivo presenečenje. — Pri direktnih davkih naj bi se opustilo razne odpise, kar bi pri zemljiškem davku prineslo 18 milijonov, pri hišnorazrednem 2 in pri pridobitni 8 milijonov. Dohodnina bi dala novih 14 milijonov, če bi se obdavčilo tudi male dohodke od 800 do 1600 K. Najmanj 100 milijonov bi pa dobili, če bi ta davek pobirali z vsoto strogojste. Indirektnih davkov bi ne mogli zvišati, pač pa bi z novo revizijo sodnijskih, dednih in splošnih pristojbin dobili novih 30 milijonov. Nove davke naj bi upeljali na plin in elektriko, kar bi dalo 10 milijonov; davek od gledališč in kinematografov bi dal do 20 milijonov, užigalice znabiti kakih 5 milijonov. Pisatelj pravi, da se ne more trditi, da avstrijski davkoplačevalci teh zvišanj ne bi zmogli, kajti samo direktni davki so leta 1914. prinesli 64 milijonov več kakor leta 1913., kar je dokaz za rastočo davčno moč in blagostanje. Vsi novi in zvišani davki bi dajali okoli 600 milijonov, ostane še 1400 milijonov. To vsoto so imeli tudi drugi računari pred očmi in tu teče vzrok, da javnost vedno bolj veruje, da pride do premoženjske oddaje. Pisatelj odklanja tak davek, ker je narodnogospodarsko nezmiselno zadeti naš kapital namesto doneska. Drevesu jemljemo sadove, ne pa korenin. Zlasti zemlja bi zelo padla, ker bi prišlo do brezštevilnih prisilnih dražb. Premoženjska oddaja bi bila tudi krivična, ker ne bi zadela prebivalstva brez posesti, ki vendar pridobiva in tvori večino. K vojnim stroškom pa naj prispeva vsakdo po svojih dohodkih, ne po premoženju in vsak mahten prispevek mase je zelo učinkovit. Ekonom Fellner ceni čisti dohodek v Avstriji na letnih 125 milijard, sedaj pa je pri 1'6 milijonih davkoplačevalcih obdavčenih samo 6 milijard. Dohodki neobdavčenih množic znašajo sedaj ravno toliko. Pisatelj predlaga, naj se v pokritje vojnih dolgov obdavči vsa ta čista dohodnina; prišteje še službene plače (okoli 2 milijardi). Imeli bi tedaj skupnih dohodkov 14'5 milijard. Obdavčiti bi morali od delavca do milijonarja vse in sicer tako, da bi skozi 40 let pokrivali teh 1400 milijonov.

Pisatelj tudi v slučaju zmage ne upa na milijarde vojne odškodnine od strani kake velesile, nekaj bi se dalo dobiti le od malih premaganih držav. Opozarja pa,

da se zgorajšnje cenitve o čistih dohodkih računajo na čas pred vojno; ta čas pa se je ogromno zvišalo premoženje vojnih liferantov, dohodki kmetov, industrijcev, obrtnikov in plače delavcev. Splošno blagostanje, zelo značilen pojav svetovne vojne, je zrastle, se bo pokazalo v donosih davkov in bo popravilo marsikatero številko. Pisatelj priporoča, naj se tudi davek na vojne dobičke zviša, magari za 50% dobička in porabi za pokritje vojnih dolgov.

Česa vojakom na fronti?

Ko sem doli v nižavah do Opatije marodiral, med drugim naletim na osebo, ki je bila pripravljena, za moje junake kaj darovati. Ako bi sam ne skušal, da se tobak in smodke samo po »podkupljeni protekciji« dobe, bi jej bil priporočil to. Pošljem jo torej tja, kjer se dobe razne papirnate dobrote, češ naj naroči, kar hoče. Na Novega leta dan se vrnem zopet v gore v snežne zamete. Mimogrede omenim, da so moji, vsled vednih nevarnosti, zlasti pa vsled boleznih precej razrahljani živci pokazali, da so se doli v morskem zraku in v slani vodi dobro utrdili. Ko sem namreč spal na Silvestrovo četrto ure za strelnimi jarki, v napol porušeni koči, so topovi prav slovesno oznanili novo leto 1917.; seveda če bi obenem ne metali teh »ljubeznivih« granat!

Ko sem zjutraj jahal v gore, bi me bila povalila debela skala z gore v prepad, da je ni moja štirinožna spremljevalka z njej ne ravno lasno urnostjo vsaj za 20 korakov v diru prehitela. Ob enajstih sem svojim junakom pri službi božji že voščil srečno novo leto miru! —

V zavitku, poslanem po moji dobroti znanki je bilo nekaj stotin »Spolne nevarnosti«, »Resne besede vojakom« in prebranih razglednic. Ti »vojaški darovi« so se spravili skupaj gotovo šele po dolgem, modrem posvetovanju s papirnimi devicami! Malo je manjkalo, da nisem vsega nazaj poslal. Pač pa nisem še vsega razdelil.

S tem pa se nikakor ne dotaknem obeh brošur, ampak javnega mnenja tam v zaledju o naših junakih. »Vse kar je prav.« »Kar je preveč, škoduje, če je tudi najboljša hrana, ali celo zdravilo.« Junaki na fronti imajo preobilico dela in trpljenja in premalo tistega, kar razbrzdano pospešuje. (Tečna hrana, pijača, zlasti razuzdana družba, ki ljubi varnost v zaledju za deveto goro.) Torej na »spolno nevarnost« jih je »Pozdrav iz domovine« že dovolj opozoril. Le mali

del vojakov na fronti se more udeležiti službe božje, zlasti sedaj pozimi, ko se ne more na prostem obhajati. »Pozdrav iz domovine« naj bo tudi duhovni učenik. V ta namen naj se »K o l e d a r« malo razširi. Eden vojaških duhovnikov, ki je bil na bojnem polju, in dobro pozna srčne potrebe vojakov, naj k nedeljskemu evangeliju ali k raznim svetnikom pristavi kaj kratkega, krepkega.

Roženvenec, molitvenikov je poslala Mar. družba Prem, Gorje, Mošnje, Duplje, Rova, zlasti Trzič. Seveda še razdelim cele zaboje, ker se daleč na okoli za take »malenkosti« in »otročarije« nihče ne briga. Zlasti priloženih zabavnih knjig iz Trziča smo bili veseli. Bog plačaj vsem darovalkam. Naša srčna zahvala! Naročite vojakom časopis »Slovenec«. Beroga tovariši, dokler ni »razdejan«. Pošljite prebrane Mohorjeve knjige domačim ali znancem!

Po župniščih leže v kakem kotu ostanke Mohorjevih knjig, po katere naročniki ne pridejo. Ker sam nimam časa, ali si prekomod, izročiti jih za odposiljatev Marijini družbi. Ako stroškov ne moreš sam nositi, zaračunaj jih iz zbirke za Rdeči križ. Naši črnovojniki so po veliki večini domačini, pa od bogatih domačih zbirki nič ne dobe, ker smo prideljeni čisto tujemu zboru, pri katerem smo — zadnji, v trpljenju prvi. —

Neki »tovariš« se je britko pritoževal, kako vojaki celo pred granatami preklinjajo!! —

Pred več leti je imela neka vojaška patrolja pred mojo kaplanijo »rast«. Videl in slišal sem, da so vojaki trudni, lačni, žejni. »Kaj imate raj, kavo ali slivovko?« »Slivovko, slivovko,« pravi eden.

»Jaz pa kavo,« drugi.
 Stopi predme komandant husarski korporal:

»Pokorno prosim, slivovko. Kdor šnopsa ne pije, ni soldat.« In srpo pogleda kofetarja, ki bi bil po njegovem mnenju kmalu vse pokazal. Jaz sem seveda moral ubogati komandanta.

Torej! Ne bodimo črnogledi in škripulozni pesimisti in nergači! Delajmo vsak na svojem mestu krepko, pozitivno! Ko sem v svoji boleznini oslabil, da so me štirje gorenjski fantje nesli z gora in sem shujšal za 10 kg, mi zdravja in moči niso toliko vrnila grenka zdravila zdravniška, kakor »dobra, tečna hrana« po bolnicah.

Otrokom mleka!
 Ženskam kofetca!
 Junakom duhana!
 In dobra hrana!

Voj. z. M. š.

LISTEK.

Ob mrtvaški knjigi.

Spisal Iv. Baloh.

Sedel je v naslonjaču pri gorki peči. Zunaj je brila mrzla burja; ljudje niso pomnili take hude zime že deset let. Tu — v svojem naslonjaču je pisal uradne stvari, bral knjige in časopise in opravljal svoje dnevne molitve. Bil je zlatomašnik. Tu v kotu njegove nizke, preproste sobe je slo-nela še lesena pozlačena pačica, na vrhu je bil šop ovenelih cvetic, katere mu je mladina poklonila ob njegovi zlati maši. Poleg palice je visela štola, ne dragocena, ampak lepa in čedna z napisom: Svojemu župniku — zlatomašniku — hvaležni farani. Po sobi sta skakljala dva lepa zlatorumena kanarčka — edino veselje njegovo. Ko sta mu zjutraj odpela jutranjo pesem, jima je odprl kletki, da sta se veselila svoje svobode, da sta se kratkočasila ter delala njemu zabavo in kratek čas. Bila je združena mladost in starost.

Pred njim je ležala odprta mrtvaška knjiga. Končano je bilo novo leto in treba je bilo odposlati izpiske na višje oblasti. Njegova roka ni bila več mladostna, pisava je bila počasna, roka se mu je tresla. Sicer pa mrličev v preteklem letu itak ni bilo veliko.

Odprto mrtvaško knjigo je vzel v roke in trenutno pregledal zapisana imena. V duhu je šlo še enkrat vse njihovo življenje pred njegovimi očmi. Prelistal je teh par listov, prebral vsa imena od začetka do konca. Pero je hotelo prepisavati, začelo je govoriti srce...

»Ah, Milka, ti otrok moj zlati, ti si prva zapisana v mrtvaški knjigi. Bila si žrtev mrzle zime, zato je bil tvoj grob brez cvetja, ampak sama si bila najlepši cvet. Kadar sem zrl v tvoje nebesko lepe oči in gledal tvoja cvetoča lica, slišal tvoj angel-ski glas, poslušal tvoje odgovore na moja vprašanja, tako mirne, premišljene in to-čne — tedaj se mi je v srcu porodila misel: Oh, ko bi bili vsi šolski otroci taki! — Ti si vase srkala besede iz mojih ust, med tem, ko so se drugi otroci igrali in me jetili. Ti si bila podukov in svaril najmanj potrebna in greh se bi mi zdel, če bi te kdo udaril. Ne bom pozabil prizora, ko si stala pred Nadpastirjem s tresočo roko s šopkom rož, a z jasnim pogledom. Zanesel sem se nate. In ko si končala — se je globok vzdih izvil iz tvojih nežnih prsi. Blagoslovljena te je roka — zadnjikrat.«

Zlatomašnik je utihnil — in v mrtvaški knjigi čital dalje.

»Ivan, ko berem tvoje ime, me iznova srce zaboli, kakor takrat, ko sem ti zatisnil oči. Bil si moj ub, mladenič, a možna značaj. Miren, resen in trezen — popolnoma nasproten svojemu očetu. Ko si prišel

od vojakov na dopust, je bila tvoja prva pot poleg k domu, k meni. Te ga ne bom pozabil. Mislil sem si, ko bomo mi stari možje odmrli ali odšli, boš ti zbral mladino okoli sebe in če tudi brez mene, bo varna moja čreda. In okoli tebe se bodo zbrali drugi možje in ti jih boš vodil, ti podučeval — in poslušali te bodo in ubogali. Toda — nebo je sklenilo drugače. Samo osem dni si ležal in — umrl. Zapisal sem ti kot vzrok smrti — pljučnico. Prosil sem, naj ti pošljejo po zdravnika, pa niso hoteli. Oče je bil v gostilni, mati pa je tožila, da je živina bolna in da ni denarja... Zagreblji so te. Oče je stal ob grobu svojega sina nem, mrzel — brez ene solze. Jaz sem pa s težkim srcem vrgel kos trde zemlje na tvojo rakev rekoč: Vzemij zemlja, kar je tvoje-ga... A nehote so mi iz ust hotele uiti besede: Oh, Ivan, kako je tebe škoda!...

Ipa ti, Pavla! Komaj, da se je usedel spomladanski grob Ivanov, so poleg njega položili tebe. Bila si duhteča roža v cerkvi in doma. Tvoje veselje je bil Marijin oltar, tvoja obednica — obhajilna miza. Tako tiha in skromna, da skoro nikdo ni vedel, da bivaš v vasi. Nepozaben mi ostane tvoj testament: Oblecite me na parah v belo obleko. — Če bi imel v zgodnji pomladi rdečih cvetic, posul bi tvoj grob. Pa jih ni bilo. Ampak nebo se je pooblačilo in na tisoče solzic je padlo na tvoj svež grob iz neba. —

Umrla si tudi ti. Ana, krščanska mati.

Kadar vidim v cerkvi tvoj prazen prostor v cerkvenem stolu, se vselej spomnim nate. Ni te več in ne bo te več. Poznal sem te kot otroka, dekleta, nevesto, ženo in mater. Ko se spomnim nate, se vprašam: Ali si ti sama poslušala moje nauke kot deklet, nevesta, žena in mati? Kje so ostale druge? In zakaj si ravno ti šla in pustila svojih pet malih, nedoraslih otrok? Zakaj? Sam ne vem odgovora. Bolj kot žalostinka pevcev ob tvojem grobu je trgalo srca ihtenje tvojih sirot. Jaz pa sem si mislil: Zakaj ni več takih mater in zakaj si ravno ti šla v večnost...

Oh, očka, tudi vi ste šli. Bila sva si znanca in prijatelja od prvega dne, ko sva se videla. Pozdravili ste me kot cerkveni ključar ob mojem prihodu. Od tedaj sva si bila prijatelja nešteto vrsto let. Tri gospode sem preživel — to so bile tvoje besede ob mojem nameščenju, — pa bom še Vas! Pa Bog je hotel drugače; leta so prišla in so zahtevala svojo žrtev. Bilo je ob zlati poroki. Cerkev se je slovesno okrasila za zlato poroko svojega ključarja. Bila je slovesnost, kakršne nikdo ne pomni. Zbrali so se vsi sorodniki, vsi vnuki in vnukinje do tretjega rodu. Tedaj sem sedel na njegovi strani, se vzdignil ter izpregovoril pozdravico. Bila je po dolgih, dolgih letih zopet ena in mislim — zadnja. Nisem govoril veliko. Ampak ko sem končal, se je utrnula solza iz njegovih oči. Bila je ena sama. Dotlej še nikdar nisem videl solze

Iz slavnih dni 97. pešpolka.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Od 13. pa do 28. junija smo vztrajali pri Zablatovem, dokaj ličnem mestecu. Ta dan smo pa po krepkem spopadu z Rusi prijeli za potno palico ter smo se umaknili le maloštevilni še čez Pererov v Kolumboje, katero smo morali pa brez boja zapustiti. 30. smo se ustavili pri Ivanovcih, kamor so nam pa Rusi živo sledili. Dne 1. julija smo zasedli višine zapadno od navedene vasi, odkoder smo skupno z Nemci zavzeli višine nad Sadžavko ob Prutu. Po krvavem spopadu dne 3. julija smo pa zasedli prirajene postojanke nad Krasno, odkoder smo se 12. premetili v Majdan Sredni. Tu bi se nam godilo še dokaj dobro, če bi le deževje izostalo.

Dne 22. istega mesca smo izmenjali domobrance pri Kopanki, kjer smo preživeli deset dni v precejšnjem miru. 2. avgusta smo se premaknili — po dvanajstnem pešodu v Černalošče v odseku Tlumač. Dne 7. avgusta so otvorili Rusi bobneči ogenj na tamkajšnje postojanke, odkoder jih je naš polk po drznem protinapadu vrget nazaj. Vkljub temu smo se še isto noč umakali čez Markovce proti Stanislavovu, katerega smo pa iz strateških vzrokov prepustili Rusom. Zakopali smo se nato na višinah pri Pasiječni, kjer se je že 12. avgusta vnela krvava bitka, kjer je naš hrabri polk dokazal Rusom, da preko živih trupel ne ide dalje. Tu smo v neprestanih bojih vztrajali do zadnjega avgusta ter obdržali vse postojanke. Dne 1. septembra nam je zasijalo jasnejše sonce na oddihu; 4. tega mesca pa nas je nadzoroval naš prestolonaslednik ter se v prijaznih besedah zahvaljeval častništvu ter moštvu za toliko izkazana junštva.

Na našem ognjišču.

(Izvirni dopis »Slovenca« z Goriškega.)

Kaj vse ne napravi in kaj vse ne podere svetovna vojska. Mesta vstajajo kar iz tal z lepimi cestami, s studenčnimi vodovodi, z vsemi mogočimi modernimi napravami in mesta zoget izginjajo z vsi lepoto in zgodovino. Pojmi se bistrjo, nazori utrjujejo, narodi se spoznavajo, približujejo ali odtujujejo.

Sedeli smo v družbi z učenimi gospodi — vojaki prvostolvci na našem ognjišču. Ti gospodje so se silno zanimali za naše ognjišče. Vse so pregledali, pretipali, popražali in zapisali, kar so videli in izvedeli. Čudno se je domačim zdelo, ko so hoteli celo v pepelnik svoj nos vtakniti. Mi smo hoteli izvedeti kaj o vojski ali o miru; oni so pa hoteli vedeti vse o našem ognjišču, o naših šegah in navadah. Čudno so se jim zdele naše naprave, naše ognjišče. Nam se je čudno zdelo njihovo zanimanje.

Povedali smo jim vse, kar smo znali. In zopet so vprašali: »Kako se imenuje ta del hiše, kjer stoji ognjišče?« Povedali smo jim: To je izpahnjena in je pri nas navadno s škralami krita. Gotovo radi večje varčnosti in grozne burje! To železo, na katerem slonijo polena, se imenuje: »zglavnjak«.

To pa odtod, ker se ožgano poleno po našem imenuje »glovnja«. Torej pravilno zglovnjak. Dobi se stare zglovnjake,

ki so umetno okrašeni. Na straneh ima zglovnjak dva koška. Izmed teh aluzi prvi večkrat kot miza spoštovanim gospodom, priljubljenim gostom, in drug krožnik, skledo največkrat pa majolko, drugi pa nosi navadno svetilko, ki sveti nad ognjiščem. Ta košek ima tudi obliko svetilnika.

Pred leti, ko niso še naši ljudje poznali petroleja, je visela le leščerba, napolnjena s slabavim oljem na verigi sredi ognjišča, kjer se je počasi kuhala večerja — in za silo dajala svetlobo mišnim. Dandanes smo pa napredovali.

Da se ne zgublja in vali dim po hiši, zato služi napa krog ognjišča. To je skoraj gotovo italijanska beseda in bi se po našem reklo: nekaka polica. Na napi stojijo lonci, na skledniku skleda, škodelice in krožniki. Odtod naš izrek: »Ti boš v nebesih en sklednik višji nego drugi.« Ponev visi navadno ob zglovnjaku. Na ognjišču morajo biti tudi klešče, seželj (sežlja se rabi v bednju pri vinu), kljuka in pihalka. Seželj je ona lopatica za pepel. Ogenj se mora z drvni netiti, s kljuko podtikati, s pihalko pihati in žerjavico s sežljem izpodgrebati; tedaj gori z zubljem kakor kres sv. Ivana.

Kadar mati podmeta zelje, tedaj prinese moko v krinici na ognjišče. Krinica je lesena posoda z obliko odbitega stožca. Je jako pripravna posoda za moko. Po slovenskem se imenujejo tudi gore in vasi Krinice.

Okrog ognjišča so stoli, in sicer nižji in višji, za male in velike. Gospodarjev sedež je navadno na prvem mestu in ima naslanjač. Ta stol z naslonjačem je prava podoba družinskega prestola. Razume se, da stoji oni stol na onem mestu, kjer se ne kadi in kamor ne padajo očarki ali saje iz dimnika. Otroci, strici in tete imajo pa vsi svoj prostor v kotu.

Tam pod stolom vidite kamen z železnim tolkalom, ki je služil pred leti mesto ročnega mlina za kavo. Iz davnih časov hranimo v izbi še leseni tulc z lesenim tolkalom. Tulc je služil istim namenom kakor kamen za tolčenje orehov, lešnikov, hrina in drugih dobrih reči, ki jih mati pozna, da služijo najbolje v posladek družini. Leseni tulc (tolc) je najbolj podoben tulcu laških granat 28 cm kalibra. Izpodrinjen je bil že pred leti po kamenitem tulcu. Sedaj je pa ročni mlinček oba skupaj spravil v penzijo. Hranimo jih še kot spomin nekdanjih časov.

V kotu pri peči je grebelica, lopar in omelo. Peč je obokana pri vratih z žeknom. Žekno je iz rdečkastega apnenca, katerega smo dobivali iz Žeknenca. To je oni hrib, ki se vzdiguje nad Repentabrom in ki nam brani Trst od one strani pred kraško burjo. Pri novih pečeh nadomestuje železo žekno. Naše peči imajo navadno po dva oddušnika, katera pozna najbolje skrbna gospodinja, ki zna dobro kruh peč. Obče znano je, da se peče v tržaški okolici najboljši kruh. Da postane kruh dober, se ga mora dobro mešati, mejsti, snidvati, v toplem razdelavati in v razbeljeno peč vsaditi. Dvakrat se mora gospodinja spotiti, ko ga mešje, in tretjič, ko ga vsaja. Pri nas je vkoreninjeno mnenje, da otroci, ki ne jedo snidvenega kruha, zaostajajo v potrebnih naukih. In dejali smo jim: »Tako, predragi, pri nas! Pri vas je gotovo drugače?« Gospodje pa so se čudili našim napravam, šegam in navadam in mi njim.

je ni več dočkal — moje petdesetletnice. Lepo je bilo — med brati kmalu potem — pa je hitro vse minulo. Vse na svetu je nično.

Obrnil je list.

»Da, tudi ti si šel, moj sosed — Matija. Šel si hitro, nepričakovano. Zapisane imaš v mrtvaški knjigi kratke, a pomenljive besede: kap, nepreviden. Midva si pa nisva bila prijatelja. Ne vem sam, zakaj ne. Nikoli ti nisem krivice storil, a zadnja leta si nisva bila prijatelja, četudi sva si bila sosedu. To so bili lepi, srečni časi, ko smo s tvojim ranjikom očetom skupaj hodili na sprehod, na lov in skupaj se zabavali v tvoji hiši. Ti časi so minuli. Rajni te je poslal v mesto v šole, pa si kmalu prišel domov in nisi bil ne gospod, ne kmet. Imel si dobro ženo in dobre otroke. Še sem prišel v tvojo hišo, a ko je oče umrl, bil sem vedno sam, čutil sem, da sem tujec, nabeđen ni maral zame, ljudje so pa rekli, da si ti — nekaj več. In že več let je preteklo, odkar si nisva bila dobra. Pa imel si vendar dobro srce. — Bog ti bodi milostljiv!«

Starček se je zamislil. Zmračilo se je, dan je bil kratek. Ptice so utihnile v kletkah — in on je knjigo zaprl. Hotel je prepisavati prihodnje dni.

Mraz ni pojenjal. Sedeč v spovednici se je prehladil in ostal par dni doma. Naročil je cerkovniku, naj pride vprašat v župnišče predno zvoni. Boljše mu ni bilo. Pokličite sosedu — sobrata. Bila sta pri najboljši volji.

»Le še priidi — saj bom boljše — bile so njegove poslovnice besede.

Cerkovnik pride drugo jutro in potrka. Nič odgovora. Odpre vrata in najde zlatomašnika sedečega v naslonjaču — brez življenja.

Velikokrat se moramo postaviti po robu prekucuhom, ki hvalijo le svoje in grajajo vse naše. Ko ne pridemo do priznanja, si mislimo: Vsak berač svojo malho hvali. Naše ognjišče pa je in ostane naše središče. Na ognjišču se kuha, na ognjišču se družina zbira k skupni molitvi, na ognjišču se pogovarjamo o vojski in o miru.

Iz zadnje laške ofenzive.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Nekje na laškem bojišču je bilo, kjer se tepejo naši vojaki z Italijani. Kraj je postranska reč. Glavno je dejstvo, ki se je odigralo. Z glavne ceste, ki vodi v ogenj, se odcepi stranska pot. Ta — pravzaprav — kolovoz so zgradili Italijani. Zasedli smo ga mi potem, ko smo Lahe nazaj potisnili. Ker je spredaj in zadaj hrib — nekak prelaz — smo se čutili na tem kraju precej varni. Zato se je tu ob tem spredaj in zadaj z visokim hribom zavarovanem kolovozu nastanilo vse polno bojnih pododdelkov. Soteska je bila ozka in mnogi so trdili, da sovražnik v to sotesko ne more streljati. Naši topovi so se tudi tu nastanili in žrela so bruhala tja proti Italijanom čez hrib težke krogle.

Nastanjeni pododdelki so tvorili večinom topništvo in pa kuhinje več pešpolkov. Reči moram: Ozka soteska je bila nalačena naše vojske. Med drugimi je bilo tu nastanjeno tudi divizijsko skladišče streliva vseh kalibrov.

Nekaj dni smo mirno in zadovoljno živeli. Sovražnik topovski strelji so švigali preko nas vsaki dan. Ker je bila soteska obraščena z ravnimi jelkami so te skrivale sovražnim letalcem vsak pogled vanjo. Večkrat smo rekli sami med seboj: Če bi Kalabrež vedel, kaj se skriva v tej soteski, bi noč in dan streljal z vsemi kalibri, da bi skušal uničiti vse, kar je živega ob tem kolovozu.

Naši topovi so gremeli v soteski, naš 30.5 cm možnar je zarjovel vsako minuto. Opazovalci so trdili, da je eden strel zadel v polno v laški korakajoči bataljon in da je bilo s tem strelom ubitih 80 Lahov.

Lahi so grozno ječali pod strelji iz naše soteske. Nam se pa do takrat še ni prav nič zgodilo. Žal, da to ni trajalo dolgo.

Krasna noč je bila. Lah je, ne ve se kako, zavohal naše skrivališče. Prvi sovražni šrapneli so se razpočili ravno nad našo sotesko. Nobene škode. To je bilo okoli 9. ure zvečer. Kmalu nato privozi laška 28-terca. Zažene se v strme pečine visoko gori nad nami. Skala se utrže in grozovit skalni orjak se je zavalil doli v sotesko. Nastala je v soteski mala panika. Sreča: Skala je priletela med dva konjska hleva. S tem se je pričela žaloigra v soteski. Zaporedoma so se zaganjale laške 28-terce v visoko skalovje in strme pečine. Skale in pečine so se zaporedoma lomile in se z vsi silo podile v sotesko. Prve žrtve se padle: konjski štab uničen, pod skalnimi razvalinami konji in vojaki. Baterija od skal razbita, kuhinje zdrobljene. Pečine so se lomile dalje in dalje. Strašna moč, grozna moč. To je trajalo dve uri. — Sanitejci, zdravniki so švigali med dežjem kamenja sem in tja in obvezovali. Soteska je bila hkratu krvava.

Žaloigre ni bilo še konec. Sedaj je za-

Zaspal je za vedno.

Pred njim je ležala odprta mrtvaška knjiga. In prvo je bilo v novem letu zapisano v njej — njegovo ime.

Fantazija?

Bojno polje, dne 7. 2. 17.

Živo se spominjam, — zgodilo se je pred par dnevi, — pogreba dveh tovarišev, katera je razmesarila ročna granata. Ležala sta vsak na malem vozičku, vpreženim z dvema psoma.

Nekaj skrivnostnega je na tem ležalo ter nekaj pretresujočega, a vendarle za nas povsem navadnega. Zagreblji so ju ob kapelici, zgrajeni od naših vrlih fantov ter z napisom: »... pešpolk«.

Nihče ni za njima plakal, ko se je opravljal za njiju tihi cerkveni obred; vse se je pač preustrojilo v en sam mehanizem, porojen iz sedanjih preizkušenj.

A vendar človek sanja o novi in lepši bodočnosti! V živih barvah si predstavlja lepo zgodbo, preskrbljeno z vsem v izobilju, polno šumnega veselja ki tako pozablja na trpljenja in težave brezkončnih dni.

Kdo zna, niti on sam obsojen — in niti tak pogreb ga ne pričakuje kakor ona dva?

Zato pozdravljena ti fantazija, ti upanje, uteha, ki tako opojno omamljaš naše duše, dvigaš nam duha in srce, da veselo zaori oložna pesem; ozivljaš zveržene tam jarke ter sladko uspavaš ves človeški rod! Še sedaj vidim mladeniča, sanjavo zrečnega v daljavo, s puško v roki, a z nasmehom na ustnih, krenek je in zdrav: jaz

čel Lah streljati z manjšimi kalibri in sicer s 15 centimeterskimi havbicami in z ekra-zitnimi, vse uničujočimi in požigalnimi granatami. In glejte nesrečo! Toča ekrazita se je usula ravno v sotesko. Lah je dobro izračunal in ogenj je padel v sotesko na levo in na desno. Vse je bežalo, kamor je pač moglo. Žrtev je bilo vedno več. Po cesti so ležali mrtveci; konji razstreljeni, vozovi razbiti — pač v srce pretresujoč pogled.

Glavna tragedija pa, katere smo vsi s strahom in trepetom pričakovali z vso gotovostjo, se pa še ni odigrala; Bogato skladišče streliva je bilo še celo. Nakrat pa: strašen pok in — skladišče je bilo v velikem plamenu. Grozovito pokanje na vse strani. Več konjev mrtvih, par mož mrtvih, veliko ranjenih — enemu možu je nos odneslo — silen plamen pa je 10 metrov visok. Vse, kar je bilo ostalo še živega, je s strahom in grozo pobeglo na vse strani. Grozna noč, strašna noč!

Skladiščarji — pet po številu — so se opogumili in so se vrgli na goreče skladišče, hoteč v tem groznem trenutku požar pogasiti. Pričeli so metati na levo in desno zaloge streliva. V sredi plamena so se nahajali. Šrapneli in granate so začeli eksplodirati. V zadnjem trenutku so trije prinesli vodo in potem še trije in še drugi, in tako se je pogumnim skladiščarjem posrečilo pogasiti goreče strelivo. Vsi so bili za ta hraber čin odklikovani s hrabrostnimi svetinjami.

Ta noč mi ostane nepozabno v spominu. Drugo jutro se je šele videlo posledice te strašne noči. Žrtve so bile kmalu odnešene in pokopane. Soteska se je kmalu drugi dan izpraznila. Lah pa je potem še par dni streljal vanjo.

Za to laško uslugo so se naši potem zelo bridko maščevali in opustošili laški tabbor ob glavni cesti na levi in desni. Z obilnimi obrestmi so bili plačani. Mi in Kalabreži si bomo to noč zapomnili. —ič.

Vojaške vesti.**Padli slovenski junaki.**

Fornazarič Leop. (roj. 1892, Šempas) padel 11. okt. 1916. — Trobec Rafael (roj. 1881, Šmarje pri Gorici) padel 11. okt. 1916. — Škarabot Franc (roj. 1874, Šempas) padel 12. okt. 1916. — Obid Janez (roj. 1892, Cirkno-Tolmin) padel 13. okt. 1916. — Skok Ivan (roj. v Trebuisi 1881 ali 1892) padel 11. okt. 1916. — Gleščič Vinko (roj. 1875, Osek pri Gorici) padel 12. okt. 1916. — Štucin Ignac (roj. 1895, Sebelje-Tolmin) padel 26. okt. 1916; — Tratnik Mih., roj. 1882, Volče (Tolmin), padel 26. okt. 1916. — Drolc Ivan (roj. 1893, Podbrdo) padel 27. okt. 1916. — Gruden Franc (roj. 1895, Št. Viška gora, Tolmin) padel 31. okt. 1916. — Kerševan Jožef (roj. Gradiška) padel 31. okt. — Pahor Ivan (roj. 1874, Opatjeselo) padel 16. okt. 1916. — Zorč Franc, (roj. 1889, Fonta, Tolmin) padel 1. nov. 1916. — Pavša Anton (roj. 1892, Kožbana) padel 2. nov. 1916. — Hvala Leop. (roj. 1892, Lokavec pri Gorici) padel 1. nov. 1916. — Kračina Ivan (roj. 1889, Berganja, Tolmin) padel 1. nov. 1916. — Zgonik Raf. (roj. 1896, Rihemberk) padel 4. nov. 1916. — Mozetič Jožef (roj. 1896, Renč) padel 4. nov. 1916. — Černe Edv. (roj. 1895, Renč) padel 1. nov. 1916. — Goljevšek Artur (roj. 1882, Kanal) padel 1. nov. 1916.

znam — na dom on misli! Živa slika v prelestnih barvah! —

Tako potekajo ure in dnevi, krvavi boji v poletjih; v snegu in mrazu — zime. In skoro se bliža že nova pomlad — neznan je, a gotovo kruta, — vendar nihče ne obupuje, — nasprotno, marsikdo skrivaj ugiblje že o svetem miru —

V zadnjih časih nam večkrat svira gramofon; pri »Travijati« pozabljam na vse; živimo v nekdanj brezskrbnih dneh; žare nam medle te oči, polno kipeče sreče je srce in vsi molče, ko svirati preneha —

Poskočni »marš« povzdiguje nam utrujene noge — ; ne primanjkuje nam snovi iz prošle dobe, — — bučen smeh je vsepovsod!

»Slovenec i Hrvat« nas prestavi v misleči svet; razpravlja se in govori.

Najlepše so te ure!

Tako pozabljam na vse, medtem ko se nebo prepregla s temnimi oblaki — — zunaj pada gosti sneg ter brije ostri veter.

Milo se ti stori pri srcu; občutek imaš, da bi objel vse sovražnike, samo da bi začul: »Prišel je čas tovariš, zdaj gradi tvojo stavbo, udeležijvi naj se tvoje lepe sanje!«

Nenadoma te vzdrami zabrekel strel in že se zavedaš cele situacije! —

»Prokletstvo!«

Spominjam se prijatelja, — že je stal gal roko po sreči, ponos mu je sijal iz črnih oči; bil je dika velike hiše ter v najljepši dobi — —

Sedaj počiva tam na Krasu med skalovjem — večno spanje. In ko se nanj spominjam, ga zavidam; kajti mnogo slabega sem vžil, premnogo poniževanja že prestal — — in kdo zna, kaj še pride? — —

On pa se je poslovil častno in s čast-

— Bufolin Leop. (roj. 1884, Podgora) padel 2. nov. 1916. — Carli Peter (roj. 1882, Slap-Sv. Lucija) padel 3. nov. 1916. — Russian Rudolf (roj. 1897, Medana) padel 2. nov. 1916. — Vodopivec Jožef (roj. 1893, Kamnje pri Gorici) padel 3. okt. 1916. — Humar Ivan (roj. 1882, Banjšica) padel 21. dec. 1916. — Vulc Edv. (roj. 1895, Cezsoča) padel 28. dec. 1916. — Trpin Ivan (roj. 1897, Podsabotin, pristojen v Podgora) padel 2. nov. 1916. — Korenjak Anton (roj. 1881, Biljana) padel 18. dec. 1916. — Kemperle Anton (roj. 1885, Grahovo, Tolmin) padel 28. dec. 1916. — Rijavec Andrej (roj. 1891, Slap, Tolmin) padel 9. jan. 1917. — Korenčič Franc (roj. 1883, Idersko, Tolmin) padel 26. januarja 1917. — Močnik Ludvig (roj. Grahovo, Tolmin) padel 1. nov. 1916.

Odlíkovanja.

Red železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo sta dobila stotnik 87. pp. Henrik Hubka in nadporočnik 5. bos.-herc. lov. baona Konrad Wresnig. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo so dobili: poročnik 7. pp. Tomaž Rauter, poročnik 47. pp. Ludvik Kun, poročnik 47. pp. Danijel Devetak in Miroslav Pessiack. — Duhovniški zaslužni križec 2. vrste na belordecem traku je dobil vojni kurat vojne bolnišnice 11/2 Ivan Andolšek. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili: nadporočnik 17. pp. Josip Schöpf, poročnik 87. pp. Josip Storch, nadporočnik 94. pp. Edvarda Kaučič, poročnik 63. pp. Mihael Zdunič in nadporočnik 4. trd. top. p. dr. jur. Matija Zorjan. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: rač. podčastnik 5. črnovoj. okr. pov. Josip Devetak, stražmojster Filip Klemenjak in pešec 87. pp. Franc Košič.

Četrtič odlíkovani. »Marburger Zeitung« poroča pod tem naslovom: Nadporočnik Gratzky pl. Wordenegg 5. dragonskega polka, znan po svoji hrabrosti in neustrašenosti, izvrsten inštruktor v izučbi za vojno sposobnih vojakov, med podrejenimi izredno priljubljen poveljnik — nazadnje je bil poveljnik tukajšnjega kavalerijskega strelskega skadrona — je bil sedaj četrtič odlíkovani. Začetkom leta 1915. je naglo zaporedoma dobil oba signum laudis, bil potem zaradi posebno hrabrega obnašanja izrednim potom povišan za nadporočnika, sedaj je pa dobil za svoje zasluge pohvalno priznanje vojnega ministarstva.

Vojaški pozdravi.

Najlepše pozdrave vsem Slovincem in Slovenkam pošiljajo: Četovodja Leopold Križaj iz Senožec; četov. Franc Primar iz Zadloga; poddesetnik Jožef Belchar iz Voklega pri Kranju; Fran Končina iz Krmelja; Ivan Matkovič iz Imotskega, Dalmacija; Alojzij Janežič iz Celja; Jožef Mar iz Brež na Koroškem; Ivan Potušek iz Hrastnika; Karel Erčnik, št. Vid, Koroško; Jože Zlebir iz Štrajna pri Kranju; Andrej Dobrina iz Izejskega; Ivan Žagar, Podgrad pri Ljubljani; Ivan Vasle iz Celja. — Dušan Milan Cuderman, Divača—Idrija; Josip Hvala, Idrija; Jožef Trebše, Serpenica, Prim.; Ivan Frank, Vrhnika; Josip Vrvišar, Metlika, Matija Lupša, Radgona; Fran Brvič, Grahovo; Jakob Vodusek. — Štefan Bizjak, Fran Dolinar, Andrej Grželj, Ivan Četrtič, Vajentin Bizjak. — Desetnik Camernik. — Ciri! Vončina.

Srčne pozdrave pošiljajo vsem prijateljem in znancem c. in kr. mornariški podčastniki na N. V. L. »Nadvojvoda Fran Ferdinand«: Karel Drnovšek, France

mi; brezdomno s smehljajem na obrazu — ker bil je nad vse vrl!

Nekega večera se nas je iz gotovih okoliščin polastil nek čuden strah; postali smo pustotopi, polni ironije in cinizma; — brez slovesa smo zlezli v naše »lože«, nejevolni na cel svet in sami nase.

Mučno je takole življenje, ne moreš niti mirno tisto noč zaspati.

Bedak! Čemu si sam greniš že itak grenko kupo tvojega trpljenja? —

Pred nekaj dnevi je Srečko nenadoma med popevko vzkliknil: »Še enkrat na dopust!«

Razširile so se nam oči: domov? Koliko lepih misli! In postali smo veseli ter otožni: domov v domovino! — Vsi bi radi šli!

Pa li pridemo nekoč vsi? In zaorila je:

»Oh zdaj gremo — — —

— nazaj še pridemo!

Tako sanjarimo in pričakujemo z velikim upanjem v srcu nekaj lepega, da skoro nepoznanega in vzvišene so naše misli! —

Lepi so taki trenutki in počutimo se zadovoljne.

Gotovo pridejo ti časi, toda tudi mi želimo priti! — Z veseljem nas bo sprejela domovina, vse povsod bo odmevalo:

»So fantje se z vojske vrnili — — —

Tedaj šele bo zavladala nova doba,

rodila se bo sreča! — — —

Tu sneži ter brije sicer pa je že vseeno precej živahno!

Z iskrenimi pozdravi udani

Artur Mrevlja.

Deisinger, Mokorel Blaž, France Stupar, Viktor Kušar, V. Dremel, Ivan Mejač. — Mnogo pozdravov pošiljajo slovenskim družinam, ženam in dekletom: Četovodja Ivan Calligaris, Ivan Antončič, Prosek; Angel Lokatelj, Ospi; Benedikt Trampus, Kostanjevica; Fran Žorž, Dornberg. — V 6 metrov debelem snegu in ob 24 stopinjah mraza vstrajamo ob svoji možnarski bateriji in mislimo na svoje drage v domovini. Vsem skupaj naš najiskrenejši pozdrav! Desetnik Martin Petrič, Zemon pri Vipavi; desetnik Pavel Frank, Hrašče pri Postojni; predmojster Ivan Hrib iz Vipave; topničarji: Jožef Tominc iz Ajdovščine; Jožef Abram iz št. Daniela; Peter Funa iz št. Jaka; Mihael Teržan iz Planine, Štaj.; Ivan Grbec, Grobelno; Ivan Mlakar, Štajersko; Fran Mižgur, Ilirska Bistrica.

Vojni podporni sklad c. kr. domobranskega pešpolka št. 27.

Poveljstvo nadomestnega bataljona domobranskega pešpolka št. 27 v Admontu, ki upravlja imenovani vojni podporni sklad, namerava v kratkem novo razdelitev podpor. Imenovani sklad je bil ustanovljen leta 1916 pri c. kr. domobr. pešpolku št. 27 z določilom, naj se podeljuje iz obstoječe glavnice ter iz časa dohajajočih darov in zbir enkratne podpore v znesku od 50 do 300 K spodaj imenovanim osebam, in sicer: 1. Invalidnemu moštvu lastnega polka. Pripadniki tujih polkov, ki so se bojevali v tej vojni v vrstah dom. pešpolka št. 27 in so postali med tem časom invalidi, nimajo pravice do take podpore. 2. Vdovam, sirotam, dalje očetom in materam padlega moštva dom. pp. št. 27. Nezakonski otroci niso izključeni. Imenovane osebe lahko prigrasijo svojo pravico do podpore le v slučaju, ako je njihovo uboštvo popolnoma dokazano, oziroma ako je njihovo preživljanje vsled smrti enega izmed svojcev v sedanji vojni resnično ogroženo ali ako nimajo pravice do nikake postavno določene preskrbe. Osebe, ki se smatrajo v smislu gori navedenih določb upravičene do podpore iz tega sklada, naj predložijo nekolokovane, od pristojnega občinskega urada in dušnega pastirja potrjene prošnje potom pristojnega županstva poveljstvu nadomestnega bataljona c. kr. dom. pešpolka št. 27 v Admontu (Štajersko) najkasneje do konca mesca marca t. l. Na prošnje oseb, ki so že dobile iz tega sklada podpore v skupnem znesku 300 K, se poveljstvo ne bo oziralo.

Naša društva in naši vojaki.

— Iz Tržiča. Dekliška Marijina družba je poslala veliko knjig in časnikov vojakom na fronto. Zelo hvaležni so za take pošiljave. Evo par dokazov. G. vojni kurat Škerjanc piše: »Srčna zahvala za poslano v imenu naših junakov. Bog plačaj! Imam v bližini druge bataljone, katerim nihče nič ne oskrbi teh potreb. Zlasti nemških knjig sem se razveselil, ker je precej Nemecev, za katere nisem dosedaj imel nikakega berila. Še kaj starega naberite pri dobrih tržiških gospeh. Vse prav pride v dolgi zimi.« — Vojak Karel Novak piše: »Z veseljem sporočam, da sem prejel zavojček s časniki, kar nas je silno razveselilo. Izrekati Vam moram najvdanejšo zahvalo za prijaznost in darežljivost, prav posebno nas je razveselil »Ilustrirani Glasnik«. Najgorečnejše se Vam zahvaljujemo vsi skupaj za Vašo naklonjenost.« — Ta dokaza naj pričata, kako si naše vojaštvo želi dobrega berila. Pošiljajmo mu ga!

Uradni izkazi izgub.

Iz seznama izgub št. 520. Inf. Jurko Anton, 104. črnovoj. bat., 3. s., Slovenjgradec, 1891, ujet; inf. Kodrič Ivan, 30. pp., Studence, 1889, mrtev (10.—11. 12. 1916); sanitet. vojak Kumar Valentin, 9. san. odd., Sv. Križ, 1882, ujet; inf. Miško Leopold, 15. pp., 12. s., Ljutomer, 1882, mrtev (1. 12. 1916).

Iz seznama izgub št. 521. Inf. Arnšek Josip, 27. dom. pp., 7. s., Ljubljana, 1895, mrtev (10.—13. 10. 1916); inf. Balanč Fr., 27. dom. pp., 1. s., Selca, 1883, mrtev (20.—13. 10. 1916); poddes. Berdavs Alojzij, 27. dom. pp., 1. s., Videm, 1891, ujet; inf. Carli Jernej, 27. dom. pp., 2. s., Šebrelje, 1874, mrtev (10.—13. 10. 1916); inf. Čerenak Ferdinand, 27. dom. pp., 7. s., Dolina, Štaj., mrtev (10.—13. 10. 1916); inf. Cvetko Ivan, 27. dom. pp., 2. s., Ihan, 1888, mrtev (umrl v ruskem ujetništvu 25. 5. 1916); lovec Duh Ivan, 7. lov. bat., Krško, 1891, ujet; inf. Ercek Franc, 27. dom. pp., 3. s., Krško, 1892, ujet; inf. Gleščič Vinko, 27. dom. pp., 9. s., Osek, 1875, mrtev (10.—13. 10. 1916); poddes. Jančar Franc, 27. dom. pp., 1. s., Ljubljana, 1888, ujet; lovec Janežič Franc, 7. lov. bat., Slivnica, 1888, ujet; inf. Jerala Franc, 27. dom. pp., 7. s., Kranj, 1895, mrtev (10.—13. 10. 1916); inf. Konič Josip, 27. dom. pp., 1. s., Ozeljan, 1889, ranjen in ujet; inf. Kosec Ivan, 27. dom. pp., 1. odd. stroj. p., Vodice, 1886, ujet; inf. Kralj Anton, 27. dom. pp., 7. s., Novo mesto, 1897, mrtev (10.—13. 10. leta 1916); inf. Krašovec Anton, 27. dom. pp., 3. s., Blagovica, 1885, ujet; inf. Leban Ant., 27. dom. pp., 8. s., Solkan, 1883, ujet; sa-

per Ločičnik Josip, 2. sap. bat., 3. s., Celje, 1898, mrtev (20. 9. 1916); inf. Mandelj Anton, 27. dom. pp., 3. s., Dole, 1886, ujet; inf. Merkelj Ivan, 27. dom. pp., 7. s., Selca, 1896, mrtev (10.—13. 10. 1916); inf. Medic Jakob, 27. dom. pp., 7. s., Selišče, 1872, mrtev (10.—13. 10. 1916); poddes. Milavec Franc, 27. dom. pp., 7. s., št. Jurij, 1897, mrtev (10.—13. 10. 1916); lovec Mlekuž Matija, 20. lov. bat., Bovec, 1882, ujet; inf. Moderiera Tomaž, 27. dom. pp., 2. s., Polšnik, 1896, mrtev (10.—13. 10. 1916); inf. Petek Josip, 17. pp., 5. s., Nevlje, 1875, mrtev (21.—25. 10. 1916); inf. Polenc Anton, 27. dom. pp., 7. s., Zminc, 1876, mrtev (10.—13. 10. 1916); poddes. Radevan Leopold, 27. dom. pp., 7. s., Ljubljana, 1895, mrtev (10.—13. 10. 1916); inf. Rant Matija, 27. dom. pp., 4. s., Dev. Mar. v Polju, 1896, ujet; inf. Šmid Peter, 27. dom. pp., 2. s., Rudnik, 1893, mrtev (10.—13. 10. 1916); inf. Stres Karel, 27. dom. pp., 2. s., Kobarrid, 1894, ujet; inf. Trobec Rafael, 27. dom. pp., 8. s., Šmarje, 1881, mrtev (10.—13. 10. 1916); inf. Vodišek Ivan, 27. dom. pp., 2. s., št. Rupert, 1882, ujet; inf. Vončina Karel, 27. dom. pp., 4. s., Idrija, 1885, ujet; inf. Zalokar Ivan, 27. dom. pp., 4. s., Gorje, 188, mrtev (umrl v ruskem ujetništvu); inf. Zdravič Jakob, 27. dom. pp., 2. s., Kočevje, 1884, mrtev (10.—13. 10. 1916); inf. Zorat Ivan, 27. dom. pp., 4. s., Ruda, 1889, ujet; patr. vodja Zorman Pavel, 20. lov. bat., 2. s., št. Peter na Krasu, 1886, ujet; inf. Žvan Ivan, 27. dom. pp., 7. s., Zgornje Gorje, 1888, mrtev (10.—13. 10. 1916).

Novo župna cerkev v Mirni peči.

Iz Mirne peči se nam piše: V vojnem času zidana župna cerkev je končno dovršena. 25. januarja je bila kolavdacija. Komisija je zgradbo odobrila s pristavkom, da je bila cela zgradba v splošnem po odobrenih načrtih strokovnjaka s dobrim materialom ter v okviru odobrenega proračuna zgotovljena (Kolavdacijska razsodba). Težavno zidarsko delo je bilo poverjeno 9. maja leta 1914. stavbenemu mojstru Ivanu Ogrin. Kako je delal? 15. maja so prišli pod vodstvom polirja Fr. Groma prvi delavci — 6 zidarjev in 5 pomočnikov — ki so postavili barake in začeli 18. maja podirati staro cerkev. 2. junija so začeli kopati temelj in 12. junija betonirati, 24. pa zidati. 12. julija je bil slovesno blagoslovljen temeljni kamen. Ko je bilo zidovje dovršeno do višine kordonskega napušča, je pa izbruhnila svetovna vojska. Splošna mobilizacija je razredčila delavske vrste tako, da so morali delo prekiniti do 7. septembra. Mojster Ogrin je med tem dobil novih delavcev, tako da je bila cerkev 22. oktobra dozidana do vrha. Med tem, ko so devali na stavbo les, zidarska dela niso počivala, ampak jih je marljivi mojster netruden nadaljeval. 19. novembra je bilo zidanje dokončano. Še z večjimi težavami se je moral boriti stavbeni mojster v letu 1915. Vsled zime je delo počivalo do 8. aprila. Ta dan so pa zopet začeli. 16. julija so pričeli postavljati opaž za betonski obok. Delo je hitro napredovalo, tako da je bila cerkev že 19. dec. leta 1915. blagoslovljena in zidarska dela v vseh podrobnostih skončana. Za vse delo je dobil mojster primeroma nizko plačilo 52.968 K. — Kdor pregleda datume in upošteva izredne razmere, lahko spozna, kako izboren mojster je Ivan Ogrin. Njegovo vodilo je: Hitro in solidno! Zgoraj navedene besede kolavdacijske komisije mu jih tudi v polnem obsegu priznavajo. Sedaj je g. Ogrin v vojaški službi. Dal Bog, da bi kmalu odslužil in potem dobil še mnogo dela pri nas.

Zanimiva odkritja

objavlja dopis uradnika državnih železnic, ki posluje na veliki postaji, listu »Salzburger Volksblatt«. »Izvozna sleparstva niso edino sleparstvo, ki je uganjajo. Ako kdo pregleduje spremene listine vlakom, namenjenih proti Švici, moral bi se čuditi, kako je mogoče, da se izvažajo v tujino predmeti, ki nam jih v domači deželi merijo na grame. Če se tudi ne oziramo na posamezne vozove, ki vsak dan obloženi prehajajo v Švico, treba je vsekakor obrniti pozornost na živahni izvoz sladovine (Malz), sladkorja in kamenih olj v letu 1916. V tem letu so preko Buchsa izvozili v Švico najmanj 200 vagonov sladovine. Poleti, ko so izvažali sladovino posebno vneto, sem si delal nekaj časa zaznamke; v tem času je prihajalo na dan štiri do osem vagonov sladovine. Večkrat sem opozarjal više naše oblasti o teh sumljivih tovorih, a dobil sem odgovor: »Gospod, ako so priložene voznemu listu predpisane prevozne listine, železnica ne opravi ničesar...« Večina tovorov je bila naslovljena na skladišče v Buchsu ali švicarske pivovarne. Pri vsakem voznem listu se je nahajalo ministrsko prevožno dovoljenje. Carinske listine so bile zaprte v ovitkih in na vsakem voznem listu je bila zapisana opazka: »Izvozno dovoljenje se nahaja v Buchsu.« Ob takih razmerah je bila vsa-

ka kontrola na postajah medpotoma nemogoča, zato ne sme radi nje nedostatošni trpeti noben uradnik na teh postajah. Krivci so doma le v osrednjih uradih, na oddajnih, prehodnih in obmejnih postajah. Tudi resnični izvoz sladkorja se najbrž ne ujema z dovoljenim izvozom in vsak pristojen človek mora razumeti, da Švica, v kateri je prosta saharinska trgovina, ne more porabiti sama vsega izvoženega sladkorja. A sladkorni mogotci umevajo, kako se osladi življenje našim sovražnikom in ograni domaćinom. Kako odkrito izvažajo sladkor, naj pojasni le-ta slučaj: Pred malo časom ni bilo več dovolj naših železniških voz za izvažanje sladkorja. Da pa se je moglo neovirano nadaljevati z njim, se je vozilo slehri dan deset praznih švicarskih voz v skupini na neko češko postajo. Ti vozovi so imeli na obeh straneh velike rumene lepake nalepljene, na katerih se je šepiril napis: »Za izvoz sladkorja iz Avstrije v Švico.« Kako je z dovoljenjem za izvoz različnim kamenim oljem, ki se ne izvažajo v Švico po posameznih vozovih, temveč v celih vlakih, bi bilo tudi zanimivo vedeti. Tem zanimivim poročilom nimamo pristaviti ničesar. Kvečjemu smemo morda pričakovati, da bodo oblasti odločno pregledale stvar. Morda gre za pravičen izvoz za blago v zameno. A kaj or nas uče izkušnje, največja opreznost in strogo pregledovanje ne bi škodilo.

Ostra zima.

Mraz bo jenjal. Iz severne Nemčije in južne Skandinavije poročajo o nastopivšem južnem vremenu. Toplina se pomika počasi s severa proti jugu. Na Danskem so brez mraza. Na Syltu in v Memlu kaže toplomer 0, v Mitavi celo eno stopinjo toplote. Na južnem Nemškem in pri nas je zadnje dni že tudi očenjalo, a ne v toliki meri. Na severnovzhodnem bojišču je še hud mraz, v Vilni npr. 16 stopinj mraza. Na zapadnem bojišču znaša povprečna temperatura 10 stopinj pod ničlo.

Bodi kakorkoli, toliko je gotovo, da smo najhujše prestali. Pa naj se zima še tako mrgodi in naj še tako pritiska, ne bojimo se je več, ker vemo, da gre njen čas h kraju. V dobrih štiriinajstih dneh imamo »mesec vijolic« in z njim »meteorološko pomlad, v petih tednih imamo »koledarsko« pomlad, v dveh mesecih zeleno grmovje in dreve! Zime je konec in sedanja njena »ofenziva« je zadnja. Tako je tudi z našimi sovražniki, ki se pripravljajo na zadnji naval, ki se bo kakor vsi dosedanja razbil ob naših junaških armadah. In nato pride mir!

Zadušili bi se bili kmalu naši možje in fantje, ki delajo na Tirolskem kot železniški delavci. Zakurili so si bili neki večer v štedilniku in predno so šli spat, so zaprli dimnik. Razvili so se plini in napolnili sobo, tako da so bili Ivan Ropot in Ivan Jenko iz Cerkelj v veliki nevarnosti, da se zaduše. Ko so se zbudili in hoteli napraviti luč, so se drug za drugim onesvestili in padli po tleh. Ropot je zbudil tovariše v sosedni sobi, ki so prišli gledat, kaj je in nato brž odprli okna. Onesvestenci so se nato kmalu zopet zavedli in zahvalili Boga za rešitev. Vsi pošiljajo iskrene pozdrave.

Ostra zima v Istri. Dne 28. jan. je bil v Istri tak mraz, da je zmrznil kovač Luka Urh (Grčon) iz Pregorja. Šel je iz Podgrada čez Javorje domov in je napoti omagal.

Volkovi se klatijo v celih tolpah po Bosni in Hercegovini. Napravili so že mnogo škod.

Mariborsko plinarno so zaprli zaradi pomanjkanja premoga.

Na Reki dovolj premoga. Reški »Giornale« poroča, da je na Reki dovolj premoga in da se ni bati pomanjkanja tudi v bodočih mesecih, tembolj ker je kritična doba že premagana.

Tisa zamrznila. Druga največja reka na Ogrskem Tisa je od Tokaja do Titla zamrznila.

Zima v Švici. V Oberengadinu je nagnal sneg zajce prav v vasi iskat si hrane; v Bergellu so ujeli celo živega orla.

Mraz v Sibiriji. O Božiču so imeli v Sibiriji 40 stopinj Celzija pod ničlo.

Daruje za uboge goriške begunce obleke in denarja. Nujna potreba! Darove je pošiljati Posredovalnici za goriške begunce, Ljubljana, Dunajska cesta.

Baron Burian o ve'esrbski agitaciji na jugu.

Dunaj, 16. febr. Skupni finančni minister baron Burian je pri svojem sarajevskem obisku izjavil poročevalcu »N. Fr. Pr.«, da je zelo zadovoljen s potovanjem. Razum malega dela zapeljanih je prebivalstvo Bosne in Hercegovine, kojih sinovi so se na boljših bojevali s priznanim odličnim junaštvom, patriotično in lojalno. Za obžalovanja vredne dogodke, ki so se dogodili in so posledica dolgoletnih, skrajno lihe ve'esrbske agitacije in katerih ni bilo opaziti samo v Bosni, ampak tudi v drugih deželah slovanskega juga, ne smemo odgovornosti naprtiti celemu ljudstvu. Mala Srbija bi si nikdar ne drznila tako izizvalno in drzno nastopiti, če bi si ne bila gotova ruske pomoči. Minister je izjavil, da je bosanski sabor v zadnjem času svojega obstoja zelo prekoračil svoj delokrog. Zaupno in polno nade gleda v bodočnost dežele. S toplimi, priznanimi besedami je govoril o deželnem predsedniku generalu Sarkotiču.

Poostrena podmorska vojska.

Plovba na Sredozemskem morju ustavljen.

Curih, 16. febr. Iz Marseille se javlja: Ker je bilo v zadnjih dneh toliko ladij potopljenih, so na celem Sredozemskem morju ustavili trgovinsko plovbo.

En sam podmorski čoln potopil v 24. urah 51.800 ton.

Berlin, 16. febr. Uradno: Neki naš podmorski čoln je v 24. urah zopet potopil: eno pomožno 20.000tonsko križarko, dve pomožni križarki ali transportna parnika, vsak je obsegal 13.600 ton in en 4600tonski transportni parnik; skupaj torej 51.800 ton — Med šestimi parniki in eno jadnico, o katerih se je 13. t. m. poročalo, da so bili potopljeni, obsegali so 25.000 ton, je vozil en parnik 1000 ton sena, 1500 ton pšenice in 2000 ton ovs, drugi parnik pa 5000 ton petroleja v Anglijo.

Ujeti so bili pripeljani: Trije kapitan, dva inženjerja in en telegrafist. Dva parnika sta bila oborožena.

Ameriško ladjo »Lyman Law« zažgal avstrijski podmorski čoln.

Washington, 15. februarja. (Kor. ur.) Reuter: Pri Cagliari potopljena ladja »Lyman Law« je jadnica. Zažgal jo je z bombo neki avstrijski podmorski čoln, ki ni razvil zastave. Življenja ni nihče izgubil.

Združene države po poostreni podmorski vojski že zdaj oškodovane 16 do 20 milijonov dolarjev.

Haag, 16. febr. »Financial News« javlja iz Newyorka: Newyorški borzizjanci računajo, da je poostrena podmorska vojska za dve tretjini.

Neutrality uvoz v Ameriko padel za dve tretjini.

Rotterdam, 16. febr. Londonski »Morningpost« piše: Nemška podmorska vojska ni prazna grožnja. Potrebni so resni in hitri protiukrepi. Od 1. februarja je padel nevtralni uvoz v ameriška pristanišča že za dve tretjini.

Oborožitev ameriških ladij.

Lugano, 16. februarja. Italijanski listi poročajo: Lansing je v ministrskem svetu nastopal za vojaško obrambo ameriških ladij med vojnjo v Evropo, a vojni minister Barker in mornariški minister Daniels sta zavzemala stališče, da so šle Združene države že predalec in da se morajo za to ladje ščititi same. Wilson pa sodi drugače in bo najbrže odredil, naj se ameriškim trgovskim ladjam dobavijo topovi.

Pet švedskih parnikov potopljenih.

Stockholm, 16. febr. (K. u.) Na Severnem morju je bilo potopljenih pet švedskih ladij, ki so vozile iz Anglije premog.

Pred Aleksandrijo dva velika angleška parnika potopljena.

Barcelona, 16. febr. (K. u.) Zastopnik Wolffovega urada javlja: Mornarji, došli iz Aleksandrije, poročajo: Od 20. do 29. januarja so podmorski čolni potopili dva s pšenico naložena angleška parnika; eden je obsegal 11.000, drugi pa 10.000 ton. Aleksandrijski pristaniški delavci pripovedujejo, da prevažajo tam angleške bolniške ladje izključno le vojake in vojno blago v Solun.

Norveške izgube ladij.

Kodanj, 16. febr. Norveška je izgubila mesca januarja 44 ladij, ki so obsegale 66.000 ton.

Izgubljena francoska torpedovka.

Lugano, 16. februarja. (Kor. ur.) Francoska torpedovka 317 je bila izgubljena 28. decembra m. l.

Francozi brez angleških listov.

Genj, 16. febr. Iz Pariza: Prvič od septembarskih dni 1914 so že dva dni izostali angleški časopisi in angleška pošta.

Promet med Dansko in Ameriko.

Berlin, 16. februarja. »Berl. Tageblatt« javlja iz Kodanja: Danes ali jutri se bo odpeljal danski prekmorski parnik »United

States« iz Kodanja v Ameriko. Vozil bo blago in pošto, potnikov ne bo sprejel. Kdaj se otvori zopet osebni promet, še ni odločeno.

Finski grozi lakota.
Kodanj, 16. febr. (K. u.) »Berlingske Tidende« javlja iz Haparande: Finski grozi lakota. Živil je največ le še za dva mesca.

Obrat med Italijo in Brazilijo.
Lugano, 16. febr. »Agenzia Americana« poroča, da so italijanske plovne družbe v Braziliji naznanile, da bodo kljub zapori vzdrževale obrat med Brazilijo in Italijo v dosedanjem obsegu.

Stavkajoči italijanski mornarji.
Curih, 16. febr. V Genovi in v Livornu stavkajo mornarji. Tudi iz jadranskih pristanišč mornarji nočejo odriniti na morje.

Preskrba Švice.
Lugano, 15. februarja »Corriere della sera« poroča: da bodo špansko južno sadje uvažali v Švico čez pristanišče Cetta.

Nova pomorska črta iz Brazilije v severno Ameriko.

Bern, 15. febr. (K. u.) »Temps« poroča: V Rio de Janeiro so ustanovili družbo, ki bo vozila z ladjami med Rio de Janeiro in Philadelphia.

Pospešena dela v angleških ladjedelnicah.
London, 16. febr. (K. u.) Reuter: V angleških ladjedelnicah dela zdaj 14.000 več mož, kakor ko se je pričela vojska.

Motorni čolni proti podmorskim čolnom.

Lugano, 15. februarja. »Corriere della sera« poroča, da bodo nastopali proti podmorskim čolnom z velikimi motornimi čolni, ki bodo zelo hitro vozili in ki bodo oboroženi. Iznajdli so jih italijanski inženjerji in so tako nizki, da jih je komaj mogoče videti.

Kako se preskrbujejo podmorski čolni.

Curih, 16. februarja. »Neue Züricher Ztg.« poroča: Nemci imajo pripravljene v Zeebrügge plavajoče priprave namenjene za preskrbo podmorskih čolnov. Neki trgovski podmorski čoln vrste »Deutschland« se je odpeljal iz Zeebrügge v neznani smeri.

Novi torpedo.

Frankobrod, 15. februarja. »Frankf. Ztg.« javlja iz Haaga: »Daily Chronicle« javlja iz New-Yorka, da so včeraj v Pittsburgu poizkusili nov torpedo. Iznajditelj pravi, da torpedo sam izpozna poldruge milje daleč bližajočo se ladjo, se odtrga samostojno od kraja, kjer je zasidran in se z brzino 40 vozlov bliža avtomatično sovražni ladji. Torpedo je kupila ameriška vlada.

Avstrija in Združene države.

Kodanj, 16. febr. Pariški listi opozarjajo, da so se razmere med Avstrijo in Ameriko od torka zelo poslabšale. Avstrija je glede na vprašanje podmorske vojske izjavila, da popolnoma soglašja z Nemčijo in da prevzame odgovornost za morebitne posledice.

Napad na nemškega veleposlanika v Newyorku?

Bern, 16. februarja. »Agenzia Havas« poroča: V Newyorku je neki mož planil proti nemškemu veleposlaniku, ko je odpotoval. — Moža, ki je očitno blazen, so takoj prijeli.

Nasprotstva med Wilsonom in Lansingom.

Stockholm, 16. februarja. Iz Washingtona se javlja: Med državnim tajnikom zunanjih stvari Lansingom in Wilsonom se je pojavilo ostro nasprotje, ker se Wilson zelo posvetuje z Lansingovim prednikom Bryanom, ki kot miroljub najostreje nastopa proti Lansingovi vojni politiki.

Dva ameriška ministra odstopita, ker nasprotujeta napovedi vojske.

Curih, 16. februarja. Iz Pariza se javlja: Dva ameriška ministra nameravata odstopiti, ker nasprotujeta napovedi vojske, da se oškodovala ameriško trgovino za 16 do 20 milijonov dolarjev.

Nove mirovne manifestacije v Washingtonu.

Stockholm, 16. februarja. V Washingtonu so bile sinoči obsežne manifestacije za mir.

Amerika more mobilizirati 10 milijonov mož.

Iz Curiha poročajo: »Information« je izračunala po ravnokar objavljenih statistikah, da more Amerika mobilizirati deset milijonov mož.

Grof Bernstorff o New Yorku.

Genj, 16. febr. Nemški veleposlanik prof Bernstorff se je bil odpeljal v terek ponoči s posebnim vlakom iz Washingtona. V New Yorku je odšel takoj na parnik »Frederik VIII.«, ki je dvignil sidra v sredo ob 2. uri popoldne. Radovednežem je Bernstorff rekel, da močno upa, da do vojske ne bo prišlo. Dalje se poroča, da se je prof Bernstorff pripeljal h Hudsonu ob 8. uri zjutraj. Ostal je blizu parnika. Poli-

cija in trije policijski parniki so stražili parnik. Neki torpedni rušilec je bil pripravljen za spremstvo »Frederika VIII.« 15 milj daleč od obali.

Povratek grofa Bernstorffa.
Kodanj, 16. febr. (Kor. ur.) »Skandinavien Amerika Line« javlja: Naš newyorški zastopnik javlja: Parnik »Frederik VIII.« se je 13. t. m. odpeljal iz Newyorka s 611 potniki, med njimi 262 članov nemškega veleposlaništva.

Potovanje ruskega finančnega ministra v Ameriko.

Stockholm, 16. febr. Finančni minister Bark potuje v Ameriko, da sklene večje transakcije s trustom Guaranty.

Gerard v Parizu.

Berlin, 16. februarja. »Voss. Ztg.« poroča: Iz Berna: Veleposlanik Gerard je odpotoval v Pariz.

Bela hiša v zagati.

Kolin, 16. febr. »Kölnische Zeitung« poroča brežično iz Washingtona: Ugledni državniki izjavljajo, da bi prav radi videli, če bi nemška vlada za zopetno obnovev prijateljskih razmer z Ameriko pritrčila posvetu, na katerem bi obe vladi razpravljali o vprašanih zapore na morju in o vprašanih, ki so v zvezi s podmorsko vojsko. »Köln. Ztg.« je v tej zadevi poizvedovala za mnenje na pristojnem mestu in je izvedela, da nemška vlada ni voljna ustaviti ali omiliti podmorske vojske.

Mehikanska nevarnost Združenim državam.

Genj, 16. febr. Po poročilih francoskih listov iz Washingtona se boje, da ne bi Carranza zaprl ameriški mornarici izvoz petroleja iz Mehike.

Zlata reka v Ameriki.

Rotterdam, 16. febr. Strokovnjaki sodijo, da so se zaloge zlata v Ameriki zadnja leta povišale za 2.700.000.000 dolarjev.

Angleška trgovska pristanišča v vojnem stanju.

Bazelj, 6. februarja. »Daily Chronicle« poroča: V angleških trgovskih pristaniščih, v katera vozijo nevtralne ladje, so proglasili stanje poostrenega varstva in jih podredili admiraliteti.

Sporazum se namerava polastiti nevtralnih ladij v svojih pristaniščih.

Baselj, 16. febr. Iz Pariza se javlja: Nevtralnim ladjam do 15. t. m. niso dovolili, da bi smeli zapustiti pristanišča sporazuma. »Echo de Paris« napoveduje, da se bo sporazum polastil vseh nevtralnih ladij, ki se nahajajo v pristaniščih sporazuma.

Rotterdam, 16. febr. (K. u.) Plovni krogi so vznemirjeni, ker namerava Anglija koniti vse ladje v angleških pristaniščih. Tri švedske ladje so morale izkrcati svoje blago na Angleškem.

Neznosen položaj v Združenih državah.

Amsterdam, 16. febr. (K. u.) »Washingtonski poročevalec« »Timesa« poroča: Ameriško časopisje je včeraj presojalo zelo pesimistično položaj. Položaj je neznošen, ker plovba počiva in ker se je nagromadilo na železnicah blago.

Angleški državni posvet odgoden.

Genj, 16. februarja Iz Londona se javlja. Veliki angleški državni posvet v Londonu so morali radi nevarnosti podmorskih čolnov odgoditi.

Španski častniki v Nemčiji.

Berlin, 16. februarja. (Kor. ur.) Na vabilo vrhovnega vojnega vodstva je došlo v Berlin poslaništvo španskih častnikov. Vodi ga general Ruiz de Santiago. Španske častnike sta sprejela maršal pl. Hindenburg in prvi generalni kvartirni mojster Ludendorff. Podali so se predvsem v Berlin, odtam se bodo podali na zahodno bojišče.

Prerokovanje generala Haiga.

Leto odločitev.

Rotterdam, 16. febr. Douglas Haig, angleški vrhovni poveljnik, je sprejel francoske vojne dopisnike, katerim je izjavil: »Dve stvari, katerim zavezniki posvečajo svojo popolno pozornost, sta železnice in artiljerija. Mi smo zadnje mesece za našimi črtami zgradili več kot 350 km železnice. Kar tiče municije, smo dosegli višek. Svojim zaveznikom lahko dobavljamo več, kot rabijo. Ne gre le za to, da storimo isto kot sovražniki, marveč jih moramo z veliko silo premagati.«

Časnikarji so vprašali generala Haiga, če se bo vršila velika ofenziva in če Haig upa, da bo mogoče predreti nemške črte. General je odgovoril: »Ni veliko na tem, če prično Francozi ali Nemci ali mi Angleži. Če prične sovražnik, smo pripravljeni, da ga sprejmemo, in on bo svojo neumnost moral plačati. Mi imamo izvežbane armade in vseskozi izurjeno artiljerijo, tako da se bo poraz sovražnika izpremenil v beg

in tedaj se sovražnik ne bo mogel niti za trenotek, celo niti daleč za svojo črto zopet zakopati. Vprašate, če bomo mogli nemško fronto prebiti. Da, gotovo, mi bomo to storili, in silno in temeljito. Na mnogih točkah so za obrambo za svojo črto zgradili veliko železniško mrežo. Prvi napadi se bodo najbrže omejili na pesamezne točke in bodo negotovo tipanje. Ali mi bomo delili nadaljne udarce, dokler ne bo nemška armada popolnoma uničena.«

Ko so Haiga vprašali, če se bo to zgodilo letos, je odgovoril: »To leto bo odločilno v tem smislu, da bomo mi na bojišču iskali odločitve, to se pravi, prineslo bo dogodek, ki bo dokazal, da je Nemčija v vojaškem oziru tepena. Mogoče je, da bo to leto odločitve tudi leto miru. Vsi želimo miru in bomo storili vse, kar je v naši moči, da dosežemo zaželjeni uspeh. Mir pa more priti le po absolutni zmagi, ki bo dosežena s silo orožja. Zaveznike ne smejo motiti nemški predlogi in grožnje.«

Od Stillerskega prelaza do Krasa.

Iz vojnega tiskovnega stana poročajo vojni dopisniki: Od Stillerskega prelaza do Krasa se je kljub snegu in nevarnosti plazov vršilo večje število manjših in večjih bojev. Preko Ortlevja in Adrije poizvedujejo letalci in se spuste v zračni boj s sovražnikom, ki je pri tem izgubil 6 letal. Avstrijski pomorski letalci so bombardirali Brindisi in Valona, italijanski Caproni pa dvakrat Trst in njegova predmestja.

Na Krasu se bore naši možnarji proti italijanskim mornariškim topovom in francoskim havbicam, ki bruhajo granate, napolnjene s plinom. Velikopotezni, s sipajočim ognjem uvedeni ponočni napad je iztrgal Italijanom vrsto jarkov v vipavski dolini, zahodno od Dornberga in ob gornji Soči. V dolini Brente med Monte Pasubio in Zugno se je zboljšala naša fronta. Na višini 2000 m ob prelazu Tonale, kjer so padli prvi streli italijanske vojske, so se naši polastili sovražnega epirališča. Prvi predpomladanski boji so se za nas končali s plenom: nad 1200 ujetnikov, 18 častnikov, 14 strojnih pušk in 3 metalci min.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 16. februarja. Uradno: Neizpremenjeno. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

15. februarja. Na tirolski fronti običajno delovanje artiljerije Severno od Tonetze smo v polno zadeli sovražno baterijo. Poroča se o uspešnem sunku naših oddelkov proti sovražnim postojankam ob stiku dolin Coldose in Maggiore in ob gorenjem koncu doline Felizon (Boite).

Na Julijskih fronti je sovražna artiljerija vnovič ljuto obstreljevala nekatere odseke naših črt vzhodno od Gorice in na Krasu. Sovražni napadalni poizkus pri Šobru smo gladko odbili. Z dobro merjenim ognjem smo razkropili sovražne pehotne oddelke, ki so se zbrali na višinah vzhodno od Vrtojbe. Sovražna poizvedovalna letala smo pregnali z ognjem naših baterij in z našimi letalci.

16. februarja. Vzhodno od Gorice smo v noči 15. t. m. z našim zapiralnim ognjem pregnali sovražno pehoto, ki se je zbrala pri Sv. Katarini. Poizvedovalna četa, ki so šle proti našim črtam, smo obkolili in ujeli. Dalje južno ofenzivne poskuse sovražnika proti našim postojankam pri Šobru-Vrtojbi z našim ognjem gladko ustavili. Tekom včerašnjega dne običajni artiljerijski boji na celem bojišču.

Francozi o bojih pri Gorici.

Genj, 16. februarja. »Matine« piše, da so boji pri Gorici za Italijane nevarni, ker Italijani žal ne pridejo nikdar dalje, kakor do goriških predmestij. Braniti morajo vsako ped zemlje, ker bi tudi malo umikanje zmajalo celo goriško bojno črto.

Izdajalske plošče.

Curih, 16. februarja. (Kor. ur.) Italijanska vlada je podredila izvoz gramofonskih in fotografskih plošč poostreni kontroli in prepovedi, ker so vojaške oblasti izvedele, da so plošče vporabljali za poročanje vojaških vesti in za sicer škodljive namene.

Pred viharjem v italijanski zbornici.

Lugano, 16. februarja. »Temps« poroča: V italijanski zbornici, ki se bo zbrala 24. t. m., pričakujejo viharnih nastopov. Zdaj se še ne ve, če bo opozicija celotno nastopala. Dva prejšnja ministra Giolitti-jeve stranke bosta proti ministrstvu najostreje nastopila.

Boji v Macedoniji.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 16. febr. Uradno:

Neki francoski polk s topovi je iz Korce napadel zahodno tega kraja stoječe avstrijske stotnije in albanske oddelke. Naše čete so se, ne da bi se bile izpustile v ostrejši boj, umaknile na svoje višinske postojanke.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 16. feb. Uradno: Severno od Bitolja, v okolici Moglene in ob desnem bregu Vardarja slaboten ogenj topov, min, strojnica in pušk. Vod sovražne pehote, ki je poskušal prodirati proti našim postojankam zahodno od Gjevgeji, so naše čete z ognjem pušk in bomb vrgle nazaj. Sovražne ladje so obstreljevale brez uspeha zahodno in vzhodno obrežje zaliva pri Kavali.

Francosko balkansko poročilo.

15. februarja. Italijanski protinapad na višino 1050 vzhodno od Paralova nam je zopet pridobil vse izgubljene jarke. Popoldne 13. t. m. zastavljeni sovražni protinapad je bil popolnoma odbit. Nemške izgube 12. in 13. t. m. so znatne. Na ostali fronti artiljerijski delovanje.

Vojska z Rusi in Rumuni.**AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.**

Dunaj, 16. feb. Uradno: Severno Dorne Vatre je preprečil zapiralni ogenj ruski napad. Ob Bistrici Solotwinski smo odbili sunek sovražne patrolje.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Bojna črta kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Berlin, 16. feb. Veliki glavni stan: Med Vzhodnim morjem in Dnjestrom so se ob snežnem metežu in mrazu le v nekaterih odsekih živahno bojevali. Ob Bistrici Solotwinski so odbile naše prednje straže jugozahodno Bohorodczanov napad Rusov.

Na bojni črti generalnega polkovnika nadvojvode Jožeja in pri Mackensenovi vojni skupini se položaj ni izpremenil. Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 16. feb. Uradno: Oddelek ruske pehote se je na zamrznjenem rokavu Sv. Jurija poskušal približati naši straži, pa je bil z ročnimi granatami in z ognjem pušk pregnan; pustil je na mestu več mrtvih in ranjenih.

Nova ruska milijonska armada.

Haag, 16. febr. Rusija bo v par mesecih imela pripravljenih nov milijon mož, ker so bili zadnji ponedeljek vpoklicani mladeniči letnika 1898, v soboto pa že dvajsetletni.

Obsojeni rumunski častniki.

Kodanj, 16. febr. »Ruskoe Vedomosti« poročajo: Doslej je bilo degradiranih 8 rumunskih generalov, od teh so bili 4 generali obsojeni na 5 letno ječo. Tudi 6 polkovnikov je degradiranih, 20 drugih pa na drug način kaznovanih; poleg tega je izgubilo šarže okoli 200 mlajših častnikov. Pet vojaških atašeev je bilo oproščanih, bivši ataše v Atenah pa je obsojen. Odstavljenih je tudi mnogo rumunskih diplomatov.

General Brusilov težko bolan.

Kodanj, 16. febr. Moskovski listi poročajo, da je general Brusilov težko bolan. Njegovo stanje se je tako poslabšalo, da se boje najhujšega.

Nove odredbe proti Židom na Ruskem.

Iz Krakova poročajo: »Kuryer Codzienny« pomenja po »Rječi«, da so ruske oblasti odstavile vse židovske člane zvestev in mestnih zastopov in jih nadomestile s pravoslavni zastopniki. Na svojih mestih so pustili samo zdravnike in ranocelnike.

Revolucionarno gibanje na Ruskem.

Iz Kodanja poročajo 15. februarja: Radi na deleč razpreženih zarot, ki so bile naperjene proti celi vrsti visokostojecih oseb, ter so jim prišli na sled še le zadnji trenutek, je bilo v Petrogradu in Moskvi aretiranih mnogo oseb. Niti teh zarot vodijo notri na Finsko in na Kavkaz. Razen tega se razvija med delavstvom intenzivna propaganda za proglasitev generalnega štrajka. Našli so oklice v tem zmislu. Med kovinskimi delavci je bilo mnogo oseb aretiranih in izdane strožje odredbe za municijske tovarne.

Ruski spomenik v Varšavi odstranjen.

Krakovski »Nowa Reforma« poroča iz Varšave, da so poljska zastopstva izpovedala od nemških okupacijskih oblasti dovoljenje, da smejo podreti in odstraniti spomenik, ki so ga bili postavili Rusi na Zielonskem trgu v Varšavi v spomin na udušitev poljske vstaje l. 1831.

Poljska armada.

Varšava, 16. febr. Provizorični državni svet od armadne legije je izdelane načrte za organizacijo armade z malimi izpremembami sprejel.

Novi boji na zahodu.

Nemška fronta v Champagni se je po umiku od Marne do Aisne krepko držala proti vsem navalom. Ze sredi februarja 1915, ko so morali Nemci poslati močne sile na vzhodno bojišče, so Francozi tam vprizorili velike napade, ki so kot zimska bitka v Champagni trajali do marca, ne da bi se sovražniku posrečilo potisniti Nemce nazaj. Nič boljše se ni Francozom godilo septembra 1915 v jesenski bitki v Champagni kljub najskrbnejši pripravi.

Februarja 1916 — pred bitko pri Verdunu — so se pričeli nemški napadi v Champagni, ki so pa po začetku omenjene bitke prenehali in vsekako imeli le namen, da zadržijo francoske sile zahodno od Argonov.

Ko so se izjalovili novi angleški napadi ob reki Ancre, je bil sovražnik sedaj v Champagni presenečen z močnim nemškim sunkom, ki je premagal sovražno fronto v širini 2600 m in globočini 800 m. Protinapadi Francozov niso mogli ničesar izpremeniti na tem uspehu, marveč so le povišali sovražne izgube.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 16. feb. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta.

Severnovzhodno Armentieresa, južno prekopa La Bassée in pri Somme so s topovi do noči močnejše streljali. Zbiranja sovražne pehote v jarkih severno Armentieresa, zahodno Lensa in na obeh bregovih Ancre smo obstreljevali z uničevalnim ognjem. Napadi se zato niso razvili.

Bojna črta nemškega cesarjoviča.

V Champagni in južno Riponta je dovedel po učinkujoči pripravi s topovi in z metalci min napad naše pehote, ki je bil spretno in junaško izvajal, do popolnega uspeha. Z naskokom smo v Champagne Fé in na višini 104 vzeli štiri sovražne črte v širini 2600 metrov in v globini 800 metrov. Ujeli smo 21 častnikov in 837 mož, zaplenili 20 strojnih pušk in 1 metalca min. Naše izgube so malenkostne. Sovražnik je zvišal svoje izgube ob brezupnih protinapadih, ki jih je tudi zvečer in danes zjutraj izvajal proti iztrganim mu postojankam. Na zahodnem bregu Moze so ob sunkih proizvedovalnih oddelkov privedli 44 ujetnikov, večinoma iz tretje francoske črte. Podnevi in ponoči so letalci živahno delovali. Sovražniki so izgubili v zračnem boju po obrambnih topovih in z ognjem baterij 7 letal.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Novi boji na zahodu.

Rotterdam, 16. feb. »Times« poročajo, da imajo Nemci za nove boje na zahodni fronti pripravljenih najmanj 60 divizij svežih čet.

Omejitev francoskih dnevnikov.

Genj, 16. februarja. Francoski notranji minister je odredil, da bodo dnevnik odsej izhajali samo dvakrat na teden v znatno zmanjšanem obsegu. Ta odredba je posledica pomanjkanja papirja in barvil.

Eksplozije v municijskih tvornicah.

Pariz, 16. februarja. (K. u.) »Agence Havas« poroča: Požar, kateremu so sledile tri eksplozije, je uničil smodnišnico v Neuville-sur-Saone. Pet oseb je mrtvih, tri pogrešajo. Poleg tega je bilo 52 oseb ranjenih, med njimi 40 lahk.

London, 16. februarja. (K. u.) Uradno se poroča, da je včeraj izbruhnil ogenj v municijskih tvornicah v Hertfordsture. Škoda je baje majhna. Dva delavca sta bila ubita.

Nemška podmorska akcija proti Angleški?

Iz Curiha se poroča: Marcel Hutin napoveduje v listu »Echo de Paris«, da pripravlja Nemčija proti Angleški pomorsko akcijo v takem obsegu, kot še nikdar poprej.

Turčija v vojski.**Vojni cilj Turčije.**

Carigrad, 15. februarja. (Kor. ur.) V zbornici je danes novi veliki vezir Talaat paša prebral svoj vladni načrt, ki pravi med drugim: Naši sovražniki napovedujejo svojo namero, da nas vržejo globoko v Anatolijo, hoteč nas pregnati iz Carigrada in morskih ožin. Na te smešne grožnje sovražnikov odgovorjamo: Mi ne pustimo Carigrada, dokler živi le še en Turek.

Pobratimstvo med Bolgari in Turki.

Bolgarski finančni minister Tončev popisuje v sofijskem »Utru« svoje carigradske utise. Zveza med obema državama je postavljena na zdrav in trden temelj. Tončev je načel tudi vprašanje carinske zveze s Turčijo in je spoznal, da so Turki pripravljene za vsak pameten predlog. Carinska zveza je že star Tončev ideal. Minister je končal: Dosedanja turškobolgarska zveza

je bila samo zveza vlad, toda od bitk v Dobrudži in na Strumi, kjer so se turški in bolgarski vojniki bojevali ramo ob ramo, da s skupno silo ohranijo Turkom Carigrad in Balkan Balkancem. Od tedaj se je ta bolgarskoturška zveza spremenila v zvezo narodov, ki se bosta skupno trudila za miren razvoj in srečno bodočnost.

Razna poročila.**Nadškof grof Szeptycki težko bolan.**

Krakovski »Kuryer Codzienny« pomenja po »Dzienniku Kijowskem«, da je lvovski nadškof grof Szeptycki težko obolen; ruske oblasti ga nameravajo zato poslati v kako južnorusko mesto.

Pl. Dankl nastopil svoje mesto.

Generalni polkovnik Viktor pl. Dankl je 14. t. m. iz Inomosta odpotoval na Dunaj, da nastopi svoje mesto kot kapitan arsierske telesne straže.

Izločitev Galicije.

Krakov, 16. feb. Organizacijski načrt o bodoči Galiciji pride koncem februarja pred sejo parlamentarne komisije Poljskega kluba.

Nemške stranke.

Dunaj, 16. feb. Nemška narodna zveza je imela včeraj skupno zborovanje. Načelnik je častital dr. Steinwenderju, ki je ta dan praznoval 70letnico. Glede cenzure je upati na zboljšanje, ker je pravosodni minister prevzel vso odgovornost. Sprejeli so dogovor s krščanskimi socialci (nemške zahteve) in predlog, da naj vlada čimprej ustvari predpogoje za sklicanje državnega zbora.

Dunaj, 16. feb. Oblast je ustavila vse-nemški dnevnik »Deutsche Presse«.

Oklopni avtomobili Nizozemske.

Berlin. »Berliner Tageblatt« poroča: Nizozemska je dobila iz Amerike dva oklopna avtomobila. Nizozemci nameravajo v svoji armadi uvesti tudi motorne sani.

Združenje med pravoslavno in anglikansko cerkvijo.

Krakov 13. februarja. »Kurjer Codzienny« poroča, da se pravoslavni škof Antonij pogaja z ameriškim tajnikom anglikanske cerkve o združenju vseh krščanskih veroizpovedanj. (Podobno vest smo beležili že lansko leto. Op. ur.)

Dnevne novice.

— Vdanostna izjava koroških Slovencev. Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem je dne 7. feb. t. l. poslalo v imenu koroških Slovencev na Nj. ekscelenco gospoda ministrskega predsednika Henrika grofa Clam-Martinica sledečo izjavo: Vaša ekscelencia! Ker v poklonitveni deputaciji vojvodine Koroške skoraj 100.000 slovenskega prebivalstva ni bilo zastopane, sili v teh dneh, ko stopajo ljudstva vseh dežel staroslavne monarhije pred vzvišeni prestol Habsburžanov, da prejšni cesarski hiši izrazijo prisego večne zvestobe do vladarske hiše in monarhije, tudi slovensko prebivalstvo koroške dežele, da pred stopnicami prestola prispeže neugasljivo ljubezen in vdanost do nad vse ljubljene cesarske dvojice, podedovane cesarske hiše in monarhije. Vašo Ekscelenco prosimo, da blagovoli ta naša najodkritosrčnejša in najgloblja čustva na Najvišje mesto sporočiti.

— »Nemci, učite se jezikov«. Nemške stranke so doslej vedno pobijale zahtevo, da bi se nemški dijaki morali učiti drugega deželnega jezika. Znani člen 19. celo prepoveduje vsako silo do učenja kakega tuje jezika. Med svetovno vojno se je posebno na Češkem zaslišal klic, da naj se Nemci učijo češčine in sicer obvezno. »Nemški kljub« na Dunaju je te dni obravnaval to vprašanje. »Pijeva korespondenca« tudi priporoča učenje slovanskih jezikov. Upa, da pridemo tako do oblažitve narodnih sporov. Ker pa prihaja klic tudi iz liberalnih nemških vrst, bo verjetnejša opomba češkega časopisa, da se gre Nemcem za to, da bi njihova inteligenca lažje tekmovala z nenemško po uradih, železnicah in v narodnem gospodarstvu. Zadnja ugodnost slika v lepih barvah tudi omenjena korespondenca, ki priporoča učenje slovanskih jezikov za to, da Nemci lahko opravičijo svoj »Drang nach Osten« in da lahko izvršujejo svoje kulturno poslanstvo. Mi se večjega znanja naših jezikov pri Nemcih ne bojimo, naši mladini pa toplo priporočamo pridno učenje nemščine in posebno jezikov v južnem delu monarhije.

— Deželni predsednik grof Attems v Trzinu. Bliskoma se je razširila v sredo vest, da poseti naš trg g. deželni predsednik v četrtek 15. t. m., da si ogleda tovarne. V četrtek je bil ves trg v zastavah. G. predsednik si je v spremstvu g. okrajnega glavarja Schitnika iz Kranja ogledal najbrvo predilnico in potem Kozinovo tovarno za čevlje. Ob pol 11. uri je došel v občinsko pisarno, kjer so se zbrali duhovščina, tržni občinski odbor, gg. tovarnarji, uradništvo, učitelstvo in župani iz okolice z nekaterimi občinskimi odborniki. Naj-

prvo je tu pozdravil v imenu župnije g. župnik Potokar g. deželnega predsednika in za njim tržni župan g. Franc Ahačič. Za vsakega navzočih je imel g. grof prijazen besedo. Obiskal je po sprejemu med drugimi župno cerkev, g. župnika, g. župana, g. Gassnerja in v spremstvu župnika tudi dnevno zavetišče, kjer je našel otroke ravno pri kosilu. Popoldne se je visoki gost odpeljal v Puterhof ter si ondi ogledal baron Bornova podietja.

— Osebna vest. G. dr. Janko Kotnik je v ruskem ujetništvu nevarno obolen, pa se mu, hvala Bogu, bolezen obrača na bolje.

— Odlikovanje. Cesar je odlikoval s častniškim križcem Franc Josipovega reda z vojno dekoracijo ministerialnega tajnika v trgovinskem ministrstvu g. dr. Leona Stare.

— Dvorni svetnik dr. Oskar pl. Mont-long, dosedanja vodja častniškega oddelka našega junanega ministrstva, zapusti svoje mesto ter prestopi v zunanjo službo.

— Premestitev v železniški službi. G. revident Franc Blažon je iz Prevalj premeščen v Sinčovas.

— Novi poletni čas od 16. aprila do 17. septembra. Berlin, 16. febr. (Kor. ur.) Zvezni svet je ukazal, da se prične poletni čas za leto 1917 dne 16. aprila ob 2. dopoldne in da se konča 17. septembra ob 3. dopoldne.

— Umrl je Franc Benkovič, zvesti član kamniškega Orla. Pri tekmi Orla leta 1914. je dobil priznalno diplomu. Pri vojakih je bil od lanskega leta dalje, Blagemu mladeniču blag spomin!

— Srebrne rogove ustanovi celovška občina koroških polkom: pešpolku grof Khevenhüller št. 7, lovskemu bataljonu št. 8, domobranskemu pešpolku št. 4 in koroškemu pešpolku prostovoljnih strelcev.

Sodnik Anton Avsec piše z bojišča: Cenjeni zafrontovec! Nisem si mislil, da bom tudi v tretji doživel novo leto na bojišču. Predlansko leto sem te dni zmrzaval v koruznjaku v Bosni, lani sem čepel pod borovcem v Crngorji, letos pa se grejem v prijetno zakurjeni sobi na Tirolskem. Mnogo mojih tovarišev, ki so skupno z menoj zagrabili za orožje, že počiva v hladni zemlji, mnogo jih zdihuje po bolnišnicah, mnogo jih ječi v verigah ujetništva, jaz pa sem hvala Bogu še vedno popolnoma zdrav in čil, kakor sem bil pred 29. mesci.

— Razpuščeno društvo na Dunaju. Nižjeavstrijsko namestništvo je razpustilo slovansko izobraževalno in dobrotelno društvo »Slavija« na Dunaju.

— Potres v Brežicah. Iz Brežic poročajo nemški listi dne 10. t. m.: Potresni sunki še vedno trajajo, vendar njih šila že pojema. Med lažjimi tresljaji se še vedno čutijo močnejši sunki, a ne več tako močni kakor prej. Profesor geologije na tehniku v Gradcu, Tornquist, je 7. t. m. dospel v Brežice in temeljito proučil potresne pojave. Njegove izjave, temelječe na znanstveni izkušnji, so znatno pomirile prebivalstvo. On pravi, da dajejo ravno enakomerni poznejši tresljaji jamstvo, da napestost v notranjosti zemlje popušča. Prebivalstvo je zato zelo pomirjeno in se ne straši več toliko novih sunkov, kolikor preveliki odmori. Prof. Tornquist je svoje izjave izročil tudi glavarstvu.

— Tatovi na delu. Iz Ajdovca pišejo: V enem tednu je bilo ponoči napadenih 5 hiš in razun ene, kjer so jih pravčasno »lpodili, vse več ali manj okradene. Silijo skozi okna v prostore, kjer nihče ne spi in krajejo obleko in živila. Najbrže delajo to cigani, ki se po dnevi skrivajo po gozdih, ponoči pa gredo na lov. Je pač nujno potrebno, da oblast dovoli zanesljivim ljudem orožje, zakar je tudi občinski odbor prosil.

Na štiri leta težke ječe je bil pred mariborskim sodiščem obsojen 17 letni viničarski sin Jakob Kramberger iz ljutomerske okolice, ki je 31. decembra 1916 iz maščevanja ubil 72 letno viničarko Marijo Erhatic.

Težko ranjen je bil na bojišču poročnik Maks Triebnik iz Zagreba.

Doklade hrabrostnih svetinj za civilne osebe. Civilne osebe (tudi ženske), ki posedujejo hrabrostne svetinje, imajo le tedaj pravico do dotičnih doklad, ako so imeli tedaj, ko je bila svetinja podeljena, avstrijsko ali ogrsko državljanstvo oziroma bosensko-hercegovsko domovinstvo.

— Rok za gozdarsko skušnjo, ki se je doslej vedno vršila mesca septembra, je c. kr. poljedelsko ministrstvo preložilo na nedoločen čas.

— Preisk oprostitev na Ogrskem. »Magyar Ország« poroča: Vlada je sklenila, da bodo mešane komisije nadzorovale, če so oprostitev posameznih oseb b'le neobhodno potrebne. Trgovinski minister je o tem že obvestil zastopstva industrije, trgovine in drugih poklicev. Za izvedbo revizije je vojni minister okrožnih revizijskih odborov, ki jim bo predsedoval kak štabni častnik ali pa general. Po možnosti bo navzoč tudi kak vojaški zdravnik.

Naročite „Slovenca.“

Zapiranje trgovin in javnih lokalov na Reki. Oblast na Reki je izdala novo naredbo, glasom katere smejo biti kinematografi odprti vsak dan od 5. ure popoldne do 10. ure zvečer; slaščičarne se morajo zapirati ob pol 8. uri zvečer, mesnice in trgovine jestvin smejo biti odprte od 5. ure popoldne do 7. zvečer. Varieteji, plesne in druge zabavne dvorane morajo ostati do nadaljnjih odredb zaprte.

Drevo je ubilo 15. t. m. pri napravljaju drva v gozdu 18 letno Frančiško Verbajš p. d. Jernejeva iz Vintarjeva, Šmartno pri Litiji. Bila je takoj mrtva.

C. kr. posredovalnica za delo vojnim invalidom na Kranjskem Deželni urad Ljubljana. Poveljstvo vojaškega stavbnega vodstva v Feldbachu potrebuje za svojo računsko in upravno komisijo več pisarniških moči in sicer invalidov. Sprejmejo se 2-4 knjigovodje z lepo pisavo in če mogoče znanjem strojepisja; nadalje 2-4 gozdarji in 2-4 invalidi trgovskega stanu. Pojasnila daje c. kr. posredovalnica za delo vojnim invalidom, ki se nahaja v ravnotejski pisarni c. kr. drž. obrtne šole, Gorupova ulica 10, I. nadstropje, vrata 33. Uradne ure od 9.—11. in od 3.—5. ure popoldne.

Primorske novice.

Velikodušno darilo. Neka neimenovana gospa v Ljubljani je danes vročila »Posredovalnici za goriške begunce« v Ljubljani znesek 500 K (petsto kron) v pomoč ubogim pregnancem iz Goriške. Bežali so ubogi trpini iz svoje domovine, pribežali so pod gostoljubno streho kranjskih bratov. Ti so jih sprejeli z odprtimi rokami ter jim pomagajo v vseh zadregah. Tudi ta neimenovana gospa čuti v svojem millem srcu s temi trpini ter jim je skušala olajšati gorje na ta način, da jim je naklonila nad vse velikodušno dar 500 K. Bodi tej dami izročena tem potom naša najiskrenejša zahvala v imenu teh uboščkov. Kličemo ji iz dna hvaležnega srca: Bog ji povni obilokrat! Da bi našla obilo posnemovalcev. »Posredovalnica za goriške begunce« v Ljubljani.

Goriški dež. glavar dr. Faidutti se je udeležil predvčerajšnjega Matičinega koncerta v Ljubljani in se je jako navdušeno izrazil o H. Sattnerjevi »Soči«.

Odlikovanja bivših goriških redarjev. Bronasto častno svetinjo Rdečega križa z vojno dekoracijo za izredne sanitetne službe v bojni črti so dobili sledeči bivši goriški redarji: Leopold Orel, Franc Sakšič, Andrej Ušaj, Ivan Vodopivec, Fran Petejan in Anton Brešan. Vsi ti so bili že enkrat odlikovani s hrabrostnimi svetinjami za izvrstno vedenje — pod granatami.

Odlikovanja v poštini službi. Cesar je odlikoval v območju poštne in brzojavnega ravnateljstva v Trstu s zlatim zaslužnim križcem na traku hrabrostne svetinje poštnega asistenta Blaža Ukusič in poštarico Felicito Vižintin, s srebrnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje pa poštno odpraviteljico Avgusto Scherzer in poštno aspirantinja Zoro Miklus.

Smrtna kosa. Umrli je posestnik v Nabrežini posestnik Fran Kakes. V Trstu je umrla gospa Terezija Brezovac. Na Greti pri Trstu je umrl Ivan Grljanc, eden zadnjih iz Nabergojeve garde.

Poziv občanarjem iz št. Petra pri Gorici. Podpisano županstvo je prejelo od raznih občanarjev izkaznice za oddane kotle; od nekaterih z opombo, kako je to, da so druge občine že dobile plačilo za oddano kotlovinu. Prejele so pa tiste občine, katere so imele tozadevne listine komisij v rokah. Za občine št. Peter, Vrtojba in Štandrez je pa predsednik tozadevne komisije ob vpadu sovražnika v občino pustil duplikate doma. Vслед tega poziva podpisano županstvo vse tiste, ki mu niso poslali še svojih izkaznic, da to store do konca tega meseca. Županstvo bo potem izposlovalo na podlagi izkaznic plačilo od strani c. kr. okrajnega glavarstva.

Opustitev enega brezmesnega dneva na leden za Trst in Primorje je predlagalo primorsko namestništvo aprovizacijskemu uradu na Dunaju. Ako bo predlog sprejet, bodo imeli na Primorskem samo dva brezmesna dneva na teden: ponedeljek in petek.

Ljubljanske novice.

Iz dobrodelno predstavo katoliškega društva rokodelskih pomočnikov, ki bodo jutri, v nedeljo, 18. t. m., ob peti uri popoldne, se bodo dobivale vstopnice dopoldne ob 11. uri v Rokodelskem domu, Komenskega ulica št. 12, in popoldne pri blagajni. Ker bodo prireditelji jako zanimiva, — na sporedu so tamburaške in pevске točke, solospjevi, kupleti in igra »Strah z dolgo roko«, — naj se je udeležijo vsi prijatelji mladine v najboljšem številu!

Iz magistrata. Danes dopoldne je g. župan magistratnim uradnikom, ki so bili deležni Najvišjega odlikovanja, na slovesen način izročil te odlike, in sicer magistratnima svetnikoma Evgenu Lah u in

Janku Bleiweis - Trsteniškem u viteški križ reda Franca Jožefa, računskemu ravnatelju v p. Franu Trdinu i zlat zaslužni križec s krono, računskemu ravnatelju Ivanu Volcu in nadoficialu Dragotinu Šebeniku u pa vojni križec za civilne zasluge III. reda. Imenom odlikovancev se je v vznesenih besedah zahvalil mag. svetnik Evgen Lah. Takoj na to izročil je tudi g. župan mestnemu nadučitelju Janku Jegliču u vojni zaslužni križec za civilne zasluge III. reda.

Iz Postne pridige za begunce italijanske narodnosti. Dogovorno s prečastitim knez nadškofijskim goriškim ordinarijatom naznanja podpisana posredovalnica, da se bodo vršile propovedi (pridige) vsako nedeljo in praznik v postu v uršulinski cerkvi v Ljubljani in sicer prvo postno nedeljo, t. j. 25. t. m. ob 3. uri popoldne, vsako nadaljno nedeljo in praznik v postu pa ob 5. uri popoldne. Prečastiti mestni župni uradi se vlijudno prošijo, da tudi oni to na primeren način oznanijo vernikom. Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani.

Iz Obletnice laškega zračnega napada na Ljubljano bo jutri. Vsem Ljubljancanom je ta dogodek še v živem spominu. Vreme je bilo takrat krasno, solčno in toplo. Kljub temu se je napad Italijanom temeljito ponesrečil.

Iz mestnega aprovizacijskega odseka. Z g. Schreyem se sklene pogodba za namen njegove pekarnice do 30. aprila 1918. — Drugi teden se razdele živila, o katerih je bilo sklenjeno v zadnji seji. — Vojaštvo je zaplenilo 2 in pol vagona koruze, katero je mesto že plačalo vojni-žitnemu uradu. Odsek vloži ugovor. — Zadnji čas smo imeli tri dni slabo moko. Moka je bila zopet iz Hechtbergerjevega mlina pri Domžalah, odkoder vedno prihaja najslabša moka. — Nakupljene sveče bo odslej prodajala vojna prodajalna po 1 K 80 vin. zavitek. — Vojaštvo je pri »Gospodarski zvezi« zaplenilo 1000 kg mila, 1000 kg fig, 16.000 kg cikorijske, 10.000 kg sveč, 170 kg olja in sedaj ponuja mestni aprovizaciji mlo po 6 K 67 vin. kg, fige po 6 K kg, cikorijsko po 4 K 75 vin. kg, sveče po 7 K 95 vin., olje po 18 K. Aprovizacija kupi nekaj cikorijske, fig in olja, ako je blago dobro ohranjeno. — G. župana se pooblasti, da plača nagrado stražnikom, ki so zasledili nekatere prekupce, ki so blago izvažali iz Ljubljane. — Mestu je obliubljeno 20 vagonov krompirja.

Iz Četrtil koncert »Glasbene Matice« je vnovič do zadnjega prostora napolnil Unionovo dvorano. Glasbena produkcija je ostala na višini prejšnjega večera, le Dvořakov 149 psalm se nam je hotel zdeti stroko že ognjevitejši in pa zbor sam je bil zlasti v »Soči« še bolj podžgan, morebiti je vplivala nanj navzočnost skladateljeva, ki mu je občinstvo prirejalo gorke ovacije, da se je moral mojster vendar le pokazati izza balkonovega zidca, za katerim je skromno prikrit poslušal svoje, ljubitelje lepe, pestre glasbe tako razvemaajoče delo, delo, ki nam je privedlo teden tako mogočnih vtisov polnega glasbenega življenja. F. K.

Iz Prodaja kaše za otroke do 4. leta. Od ponedeljka, t. j. od 19. februarja 1917 naprej se bode prodajala v vojni prodajalni o Gosposki ulici kaša za otroke do četrtega leta in sicer na izkaznice za zdrob z dne 3. januarja 1917. Na vsako izkaznico za zdrob se dobi 2 kg kaše. Kilogram kaše stane 74 vin. Na vrsto pridejo stranke z izkaznicami: št. 1 do 400 v ponedeljek, 19. februarja; št. 401 do 800 v torek, dne 20. februarja; št. 801 do 1200 v sredo, 21. februarja; št. 1201 do 1600 v četrtek, 22. februarja; št. 1601 do 2000 v petek, 23. februarja; št. od 2000 naprej v soboto, 24. februarja.

Iz Stara kranjska korenina prominula. Včeraj zvečer je umrl posebno v Krakovem dobro znani Jakob Kocmur, rojen l. 1838. na Igu, sedaj že mnogo let stanujoč in pristojen v Ljubljano. Mož je služil svoj čas pri 17. pešpolku ter se bojeval leta 1866. pri Kustoci. Pozneje je bil mitničar, naposled pa postrešček. Starček skoro popolnoma slep, je delal do zadnjega. Bil je zanimiv tip z ljubljanskih ulic. Znal je živo in zanimivo pripovedovati iz svojega pisanega življenja ter se je kot priden samouk in idealno navdušen Slovenec sam toliko izobrazil, da je govoril lepo slovensčino in celo pisal pesmice v narodnem duhu. Nekaj njegovih pesmic so prinesli tudi naši listi. P. v m.

Iz Prodaja jajc v vojni prodajalni v Gosposki ulici se prične s ponedeljkom, dne 19. februarja. Jajca se dobe na izkaznice za moko, označena s št. 1, to je vsi oni, ki dobivajo kruh v Dolinarjevi pekarnji. Na karto odpade po pet jajc. Druge številke pridejo pozneje na vrsto.

Iz Trgovci z moko se opozarjajo, da je pri oddaji moke odvzeti strankam le desne odrezke za moko, leve odrezke in pa številko pa morajo vrniti strankam, ker se bodo na iste oddajala jajca.

Iz Osrednja krušna komisija na magistratu posluje za stranke vsaki dan od 8. do 12. ure opoldne.

Iz Kdo sme priti k osrednji krušni komisiji po izkaznice. K osrednji komisiji

sme priti po izkaznice le dotični, ki iz katerega opravičljivega razloga ni mogel priti h krušni komisiji. Ker pa osrednja komisija ne pozna strank iz vseh krušnih okrajev, mora vsakdo, ki pride po izkaznice k osrednji komisiji, primesti s seboj tudi policijsko zglasnico. Brez policijske zglasnice se pri osrednji komisiji ne dobi več živilskih izkaznic.

Iz Nove izkaznice za sladkor se bodo izdajale v petek, dne 23. t. m., pri vseh krušnih komisijah. — V petek, dne 16. februarja 1917, se sladkorne izkaznice radi tega niso moge izdajati, ker pridejo v veljavo nove sladkorne izkaznice, ki pa na dan komisije še niso bile izgotovljene.

Iz Ograja na mesarskem trgu. Po sklepu mestnega aprovizacijskega odseka se je napravila na mesarskem trgu, v Šolskem drevoredu, ograja, ki naj omogočuje nadzorstvo nad uvozom in izvozom mesa in špeha. Za mesarske vozove je napravljen vhod le od jubilejnega mosta proti Šolskemu drevoredu. Ograja ima za pešce dva izhoda proti Vodnikovemu trgu in enega proti Pogačarjevemu trgu. Pri vohodu se bo mesarje nadziralo, jeli so pripeljali na trg toliko blaga, kolikor so preje na klavnici klali prašičev in te et. Pri izhodih se bo nadzorovalo, da ne bo kdo neupravičeno odvažal s trga večje množine mesa in špeha. Mesarji bodo v lastnem interesu prisiljeni oddajati meso ljudem na drobno, ker se jim bo sicer takoj odvzela živina.

Iz Ranjen je bil te dni na italijanskem bojišču Ljubljancan zdravnik dr. Breskvar, sin g. faktorja Blasnikove tiskarne.

Iz Poročila se je v Ljubljani gđ. Ida Koncilja z inž. g. H. Körbler.

Iz Važno za obiskovalce vojne kuhinje. Urad za vojno prehrano je zaukazal, da se mora v vojnih kuhinjah oddajati karte za mast, moko itd. in da se brez oddaje teh kart sploh ne sme izročati živil oziroma hrane. Mestna vojna kuhinja bo vsled tega počeniš z današnjim dnem od vsakega obiskovalca vojne kuhinje zahtevala zgoraj omenjene nakaznice, in sicer za 14 dni naprej. Hrana pa se bo lahko še naprej plačevala vsak dan sproti. — Odredba je bila potrebna, da se ljudje ne prehranjujejo na dveh ali več krajih.

Iz Občni Muzejskega društva za Kranjsko se vrši v ponedeljek, dne 5. marca, leta 1917 ob 6. uri zvečer v društvenih prostorih (deželni muzej, vhod z Bleiweisove ceste) z običajnim dnevnim redom. Eventualni samostalni predlogi se morajo pravilnih naznaniti odboru osem dni pred občnim zborom. — Vse p. t. ude vabimo, da se tega zborovanja udeležijo.

Iz Ušta sta v sredo iz prisilne delavnice gojenca Mazi in Lunder, ko sta cepila drva. Lundera so pazniki takoj ujeli, Mazi pa je skočil v Ljubljano. Nekaj časa je plaval, potem pa je blizu novega mostu utonil. Oba sta bila prejšnji dan na naboru, toda nista bila potrjena.

Iz Pozdravljen! Danes zjutraj sta po kostanjih na Krakovskem nasipu in Pred Prulami dva ščinkavca naznanjala bližajočo se pomlad s svojim veselim »gričev«. Da bi le ne bila prezgodnja!

— Namesto venca na grob umrlemu gospodu Zorc je darovala družina Tometova 20 K za novoustanovljeno sirotišnico »Dobrotelosti« v Grobljah.

Iz Izgubljena je bila v petek po Matičnem koncertu v Unionski dvorani do izhoda črna damska svilena torbica s črno usnjato denarnico in nekaj denarja in svilen pentljo. Dotičnik, ki jo je kazal pri blagajni, naj jo blagovoli oddati v trgovini J. Češnik, ali naznati, če mu je znano, kje se nahaja.

Iz Gubljen se je garderobi Uniona pri koncertu dne 15. t. m. nov črn perzijski mufl. Pošten najditelj naj ga odda proti primereni nagradi vratarju hotela Union.

Iz Najdene stvari. V škofiji ulici se je našel denar. Kdor ga je izgubil, naj se zglesi na Poljanski cesti 23. — Na sv. Petra mostu se je našel bel platnen prtč in ena šolska peresnica z imenom. Vse to se dobi na Poljanski cesti št. 23.

Po svetu.

Denarno pismo s 300.000 K ukradeno. Davčni urad v Beregszasu na Ogrskem je poslal podružnici avstroogrske banke v Marmaros-Szigethu 300.000 K. Ta denar je na potu izgubil, in sicer kolikor se je doslej doglalo, že v Beregszasu na pošti ali pa med vožnjo na kolodvor. Storilec je še neznan.

Esperantisti in idisti so se na kongresu v Stockholmu sporazumeli glede vseh nasprotij in sklenili, da se oba umetna jezika stopita.

Zaprta krematorij zaradi pomanjkanja premoga. »B. T. am Mittag« poročja iz Weimarja, da so tamkaj zaradi pomanjkanja premoga zaprli mestni krematorij.

Mož in žena smrtno ponesrečila radi psa. Posestnik Mihael Schulz iz Ruprechta v praškem okraju je hotel iz praznega vodnjaka rešiti domačega psa, ki je bil padel vanj. Po lestvi je zlezal v vodnjak, kjer se je tekot let nabrala razna gniloba; vsled

strupenih plinov se je Schulz takoj onesvestil. Njegova žena mu je hitela na pomoč, a tudi njo so omamili plini, da se je onesvestila. Moža in ženo so že mrtva potegnili iz vodnjaka.

V gledališčih na Dunaju se prično predstave sedaj ob 6. oziroma četrta na 7. uro zvečer.

— Potres na Tirolskem. V noči na 15. t. m. so čutili v Inomostu zopet močan potres, o katerem menijo, da je bil tektonskega značaja kakor predidoci.

Gospodarske beležke.

Dobava čevljev z lesenimi podplati. Pri deželnem odboru se je do zadnjega časa zglasilo 119 županstev za več kot 7000 parov čevljev z lesenimi podplati. Mnogo županstev potrebuje tako veliko in raznovrstno množino čevljev, da se njihova in tudi druga manjša naročila, ker trenutno ni toliko in takega blaga zadosti razpoložljivega, ter vsled raznih drugih ovir ne morejo tako jo oziroma v polnem obsegu izvršiti. Zaradi tega se bo gledalo na to, da dobe zaenkrat vsaj en del naročenih parov. Pozneje se jim bo seveda z ozirom na razpoložljivo množino in sorazmerno razdelitev po celih deželi nakazal po možnosti še ostali del naznanjene potrebe. Zgodi se torej lahko, da prejmejo županstva, ki presijo za večje množine čevljev, te v dveh ali tudi več dobah. Da se omogoči tim največestavnje razpošiljanje in plačevanje, se bodo izvršile vse pošiljatve po pošti in zveznicni le proti povzetju, vsled česar naj imajo županstva za to določeni denar vedno pripravljeno.

— Poživljena plovba po Donavi. Bavarski Lloyd vozi po Donavi že z 80. ladjami.

— Meso in klobase za revne sloje. Avstrijski prehranjevalni urad se peča sedaj v vprašanju, kako preskrbeti nepremožne sloje s cenim mesom. Tudi na izdelavo cenih klobas mislijo.

Draginja v Splitu. Iz privatnega pisma posnemamo, da v Splitu ljudje plačujejo belo moko po 15 do 20 K kg, fižol po 8 K kg in slanino po 5 K kg.

— Zaradi prometnih težkoč se začasno ustavi sprejem poštnih zavitek v Turčijo.

Nižeavstrijski deželni odbor je pričel akcijo za razdeljevanje kmetijskega čtiva vojnim invalidom in ranjencem.

— Zopetna onesčitev piva. Štajerske pivovarne so naznanile, da morejo vsled težav in pomanjkanja surovin oddajati zanaprej samo se 8 odstotkov mirovne potrebe.

Feniže iz aluminija so te dni uvedli na Nemškem.

Črevlji bodo ceneji — na Ogrskem. — Budimpeštanski listi javljajo, da izide te dni ministrska naredba, ki določijo cene črevljev, da se tako pride v okom večnemu višanju cen in raznim spekulacijam. Vse vrste črevljev, ki so sedaj v prometu, je prodati v roku 4 mesecev, a tudi za te se odredijo maksimalne cene. — Tudi pri nas je vračanje obuvale postalo akutno.

Na Cetinju prepovedano obiskovanje kavarn. »Cetinjske Novice« poročajo, da je tamošnje vojaško poveljstvo prepovedalo obiskovanje kavarn in zapovedalo, da morajo iti vsi brezposelni odmetavati sneg.

Kosilo po cenl. V Novem Jorku so restavracije v katerih je dobiti za en cent en krožnik grahove juhe in eno koruzno ali ovseno jed. En cent je približno 5 vinarjev našega denarja.

Naročajte nabitke iz usnja, s tem prihranite podplate. Cena z žeblički za en par za gospe K 1-80, za dame K 1-50, za otroke K 1-20. Zaradi drage poštnine priporoča se naročiti za več parov skupaj. Dobe se pri Peter Kozina & Ko. v Ljubljani.

Koledarček avstrijskega mornariškega društva za l. 1917, je zopet na razpolago. V zelo priročni, mali žepni obliki, lično vezan nam nudi zanimive razprave o svobodi morja, o vojni in trgovski mornarici posameznih držav zlasti naše države, kaže nam prapore posameznih držav itd.; vrhu tega ima koledarček za zapiske vsakega dne posebej določen prostorček. Koledarček se je izdal v vseh avstrijskih deželnih jezikih in se prodaja v prid c. kr. uradu za vojno oskrbo po 1 K 30 vin. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Na razpolago je še v slovenskem nemškem, ogrskem, poljskem in laškem jeziku in je za vsakega zelo priročen in priporočljiv.

Katoliška Bukvarna priporoča sledeče času primerne postne pridige:

Auf heiligen Bergen. Fastenpredigten Fackel und Schwert V. vom Pfarrer Engel s poštnino 2 K 70 h.

Posaunenrufe der Zeit. Kriegs-Fasten-Predigten von Pfarrer Johannes Engel s poštnino 2 K 50 h.

Neue Kriegs-Fastenpredigten von der Schrifteitung des »Prediger und Katechet« s poštnino 2 K 70 vin.

Pri hemoroidah s krvavenjem debelega črevesa, bolečinah v križu, tiščanju v prsah, utripanju srca, omotici, vzdigovanju in bolečinah pri odvajanju vode prinese ozdravljenje raba naravne »Franz-Josef«-grenčice v mnogih slučajih, vselej pa prijetno olajšavo. Profesor baron pl. Koranyi, predsednik deželnega justično zdravstvenega sveta v Budimpešti, je dognal, da ima »Franz-Josef«-voda mil okus in odvaža že v malih množinah zavžita ugoden učinek proti zaprtju, ki se pojavi tudi po daljši porabi brez vplivov in v najkrajšem času.

44. državna dobrodelna loterija. C. kr. glavno ravnateljstvo drž. loterij priredi XXXIV. drž. loterijo za civilne dobrodelne namene, katere žrebanje se vrši 22. februarja 1917. kot je razvidno iz igralnega načrta, je ta državna loterija zelo bogato opremljena in nudi s svojimi 21.146 dobitki, ki se vsi izplačajo v gotovini, izredno ugodnosti. Glavni dobitki znašajo 200.000, 50.000, 30.000 K itd. Srečke po 4 K se dobe v vseh loterijah, poslovalnicah razr. loterije, tobakarnah, davkarijah, poštah uradih itd.

Spanje noče priti, kadar mučijo človeka bolečine, če trpi vsled prevelike nervoznosti, če začne zopet boleti stare rane in sploh pri različnih boleznih. Za take slučaje jako dobro služi Fellerjev bol lajšajoči in živce pomirjajoči fluid iz rastlinskih esenc za »Elza-fluid«. O izbornem vplivu tega odličnega domačega zdravila, ki olajša bolečine, pomirja živce in prinese spanje, pričča čez 100.000 zahvalnih pisem. Predvojnec cene: 12 steklenic stane 6 kron, na vse kraje poštnine pristo, edino pristen se naroča samo pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 134 (Hrvatsko). Istotam se lahko naročajo tudi Fellerjeve laгідno odvajajoče rabarbara-kroglice zn. »Elza-kroglice«. — To je najprijetnejše odvajalno sredstvo, ki točno, neškodljivo učinkuje in mu je vsekakor dati prednost pred drugimi odvajalnimi sredstvi, ki dražijo čreves. — 6 školjic stane 4 K 40 h poštnine pristo. Oboje tu navedenih zdravil naj bi bilo v vsaki hiši vedno pri rokah. — Mnogi ljudje tožijo zaradi bolečin, ki jih jim povzročajo kurja očesa in si jih režejo z nožem, kar je že mnogokrat imelo neželbe posledice. — Za 1 ali 2 kroni naj bi si taki nabavili Fellerjevo sredstvo zoper kurja očesa in bi jim bilo takoj pomagano. (—cf—)

Ne prezrite danasnega oglasa „Srečkovnega zastopstva“!

Zahvala.

Ob prebridki izgubi našega ljubega, nepozabnega sinka, bratca in vnuka

Radkota Turk-a

učenca I. razreda deške šole

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem za izraženo sočutje ob nenadomestni izgubi. Osebito se zahvalujemo pred. oo. frančiškonom za obilo spremstvo pri pogrebu, še posebno č. P. Atanaziju, voditelju deške šole, č. P. Akvinu za izraženo in izkazano sočutje, vsem učencem deške šole za veliko udeležbo, kakor tudi najlepša hvala malim součencem za poklonjeno mu cvetje. Hvala č. sestram usmiljenkam za spremstvo. Prisrčna hvala velecenjeni rodbini dr. Schegulovi za izraženo sočutje na prebridki nesreči, kakor tudi za ljubeznjivo tolažbo.

Hvala vsem in vsakemu posebej. Novomesto, 14. februarja 1917.

Zalujoči rodbini: **TURK-PEGAN.**

Kupi se lepa vila ali hiša

z dobrimi dohodki in v lepi legi na Bledu. Prijazne ponudbe z navedbo najnižje cene in vseh podrobnosti pod šifro »Gotov. na 394« na upravo lista.

Kupijo se

vsakovrstni šivalni, pisalni in drugi stroji, tudi že rabljeni, ter kauduk za dvokolesa in štelaze za prodajalno.

A. BATJEL, Ljubljana, Stari trg št. 28.

Prodajalka

prav zanesljiva, slovensčine popolnoma zmožna, z dobrimi spričevali se sprejme s 15. mrcem v mestano trgovino Florjan Gajšek-a v Loki pri Zasu na Štajerskem. — Hrana in stanovanje prosto. Zahtevana plača naj se pri ponudbi navede.

Betonski delavci

za napravo umetnega kamna in cementnih cevi se iščejo. Vpraša naj se pri gradbenem podjetništvu Jos. Dubský & Co. — Zagreb.

Vsakovrstno 108
slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu v obilo naročitev. Cene primerno nizke, postrežba, kakor je v takem času najbolje mogoča. FR. CERAR, tov. slamnikov v Štobu, pošta in žel. post. Domžale pri Lj.

Kupim hišo z vrtom

v Šiški, Novem mestu, Kranju ali v bližini. Pismene ponudbe na upravištvu »Slovenca« pod šifro »hiša« št. 306.

Odda se takoj v najem betonirana **ledenica**

Naslov se polizve pri upravi lista pod št. 361.

PRODAJALKA

z večletno prakso, zmožna slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v večjo trgovino z mešanim blagom na deželi. Vajene strojepisja imajo prednost. Ponudbe v nemškem jeziku na upravo »Slovenca« pod št. 320.

Nikakega zobobola

ves zobobol noči brez spanja. »Fides« je bol pri vseh zobobolih kakor tudi pri najodvratnejšem reumat. zobnih bolečinah, kjer so odrekli vsa sredstva. Pri uspehu denar nazaj! Cena K 1.20, 3 tube K 4.—, 6 tube K 8.50. — Nikake dosežete z NIKIS zoben vodo. Takojšnji učinek. Ge. a K 2, a st. K 3. Kemezy, Kaschau I. post. pr. 12-7. 42 Ogrsko

Zamaške

nove in stare kupi vsako množino tvrdka JELAČIN & Ko. Ljubljana ljubljanska industrija probkovih zamaškov

Sprejmeta se takoj

dve dekli

v starosti 30—50 let, ki se dobro razumeta na kmečko delo. Oglase sprejema Ivana Šlibar, Mišače 3, p. Podnart, Gor.

Prazne ureče

vsake vrste in v vsaki množini kupi in plača po najvišjih cenah trgovska firma J. KUŠLAN, Kranj, Gorenjsko. — Istotam se kupujejo po najvišjih dnevnih cenah

suhe gobe.

Žaga

z vodno silo na turbino se pod ugodnimi pogoji takoj proda. Stoji v kočevskem okraju blizu Toplic na Dol. Ponudbe na upravo lista pod »žaga« 307.

Sprejmejo se:

Učenec s primerno šolsko izobrazbo.
Sluga za prodajalno.
Hlapec za h konju.

Drogerija A. KANC, Ljubljana, Židovska ulica. 385

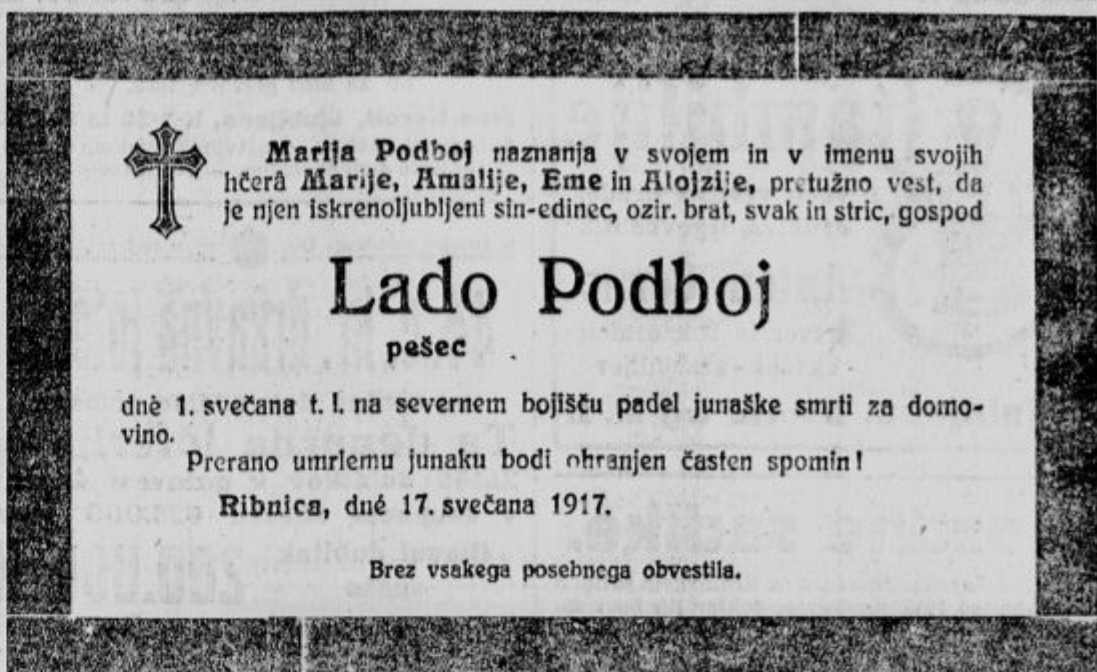
Sprejme se v stalno službo zanesljiv, vojaščine prest (tudi invalid)

mlinar

Plača dobra, po sposobnosti in dogovoru. Prijava z opisom osebnosti in sposobnosti ter zahtevam na Ivan Kosiša, mlinar, Ilcva pri Kranju.

Kostanjev les

do 2 m dolg, cepljen 10 do 30 cm v prerezu kupuje Vinko Ozbič, volotičev, žalec, Južnštajersko. Ponudbe s skrajno ceno, množino in rok dobave naj se vpošljejo! Točno plačilo. — Kulantno poslovanje! Kupujem tudi mohak, bukov, hrastov les. okrogel in žagan.

Marija Podboj naznanja v svojem in v imenu svojih hčerč Marije, Amalije, Eme in Alojzije, pretužno vest, da je njen iskrenoljubljeni sin-edinec, ozir. brat, svak in stric, gospod **Lado Podboj** pešec dné 1. svečana t. l. na severnem bojišču padel junaške smrti za domovino. Prerano umrlemu junaku bodi ohranjen časten spomin! Ribnica, dné 17. svečana 1917. Brez vsakega posebnega obvestila.

Za manjše posestvo v kamniškem okraju so sprejme **poštena ženska**

v starosti okrog 30 let. — Razumeti mora nekoliko boljše kuhe in hišnih opravil in imeti veselje do vrtnarskega dela. — Ponudbe pod »Osarbnica 280« na upravištvu »Slovenca.«

Pred kratkim je izšla krasna, bogato ilustrovana knjižica

VELIKI CESAR

Knjižica je prav primerna za mladino, zato jo je tudi

visoki c. kr. deželni šolski svet kranjski prav toplo priporočil vsem šolskim vodstvom

Cena 1 K, po pošti 20 vin več, pri večji naročitvi primeren popust. Prodaja se v Katol. Bukvarni v Ljubljani, pa tudi v Kranju (v Istriji) in Novem mestu Šolska vodstva lahko naročajo knjižico pri izdajatelju Fr. Peitliču, mestnem učitelju v Ljubljani, Guinca, vila »Mita«. 399

P n občinstvu vlijudno naznanjam da prodam za 1 kompletno sobo že rabljeno

hišno opravo

z modroci na peresa v najboljšem stanju; proda se tudi nekaj posameznih kosov, kot. omare, stoli, postelje, obešalniki itd. — Nadale naznanim, da imam veliko zalogo vsakovrstnih

mrtnoških kst

od najpreprosteje do najfinejše kakor tudi kovinastih, dalje podglavnike, čevlje, ročne križe, sveče, nagrobne vence, serpe za nosilce, flore za križ itd. — Prevzemam

prevoz mrličev

na vse strani dežele. M. GOGALA mizarško in pogrebno podjetje na Bledu.

Gospodična katera je dovršila 3 letnike učiteljšča z odliko in je izurjena tudi v šivanju, želi nastopiti službo

vzgojiteljice ali družabnice.

Naslov pove upravištvu »Slovenca« pod št. 407.

Meblovano stanovanje

z 2 ali več sobami ter vporabo kuhinje išče za takoj ali pozneje boljša manjša družina. Refektura se tudi na stanovanje, kjer je sedaj notri vojaštvo. Ponudbe pod naslovom: »meblovano stanovanje 404« na upravištvu »Slovenca«.

Lepo manjše posestvo

v ravnini z lepim hišnim in gospodarskim poslopjem v krasnem in slavnem trgu Štras pri Spielfeldu na Štajerskem se takoj proda. Natančneje proti znamki za odgovor ali ustmeno pri lastniku Jos. Sernee, redar, Jesenice, Gorenjsko.

Razglas.

V smislu naredbe celokupnega ministrstva z dne 26. januarja 1917, št. 34 državnega zakona, o varstvu najemnikov, in naredbe pravosodnega ministrstva, ministrstva za javna dela ter notranjega ministrstva z dne 31. januarja 1917, št. 36 državnega zakona ustanovi se je v Ljubljani Mestni najemni urad. Krajevni delokrog tega urada obsega v smislu navedene naredbe z dne 31. januarja 1917 mestno občino ljubljansko, kakor tudi občine Moste, Zgornja Šiška ter Vič, v kolikor pripadajo te občine v policijski rajon. Mestni najemni urad posluje v Ljubljani, Sodna ulica št. 2, pritličje na levo, ter so uradne ure vsak delavnik od 10. do 12. ure dopoldne. Pritožbe radi zvišanja najemnine po 1. juliju 1916 pri stanovanjih, kojih letna najemna ne presega svote po 2000 K, ter pri obrtnih in trgovskih lokalih, kojih letna najemna ne presega svote po 1400 K, vlagati je pismeno ali pa ustno na zapisnik pri mestnem najemnem uradu v zgoraj navedenih uradnih urah. Vendar pa se morejo pismene pritožbe vlagati tudi neposredno na mestnem magistratu. V Ljubljani, dne 13. februarja 1917.

18 letna gospodična

z znanjem slovenskega, italijanskega ter zadostno nemškega jezika, želi vstopiti v kako službo. — Prijazne ponudbe pod »Vojna 1917« št. 352 na upravištvu »Slovenca«.

Izurjena **šivilja**

sprejema delo ali pa gre tudi na dom. Naslov se polizve pri upravi lista pod št. 338.

Deček

star 15 let, ter že vaje nekoliko čevljarskega dela išče mesta pri čevljarskem mojstru, najraje v Ljubljani. Naslov pove upravištvu »Slovenca« pod št. 400.

Razpisujemčasno skupno službo 397

ORGANISTA - CERKOVNIKA

v Skočjani pri Mokronoga. — Plača 55 kron mesечно, precej stoje, nekaj bere in prosto stanovanje. — Nastop takoj. — Prednost imajo samski, vojašcine prosti. — Karel Cek, župnik.

Naprodaj sta dva lepa **plemenska prašička**

v starosti treh mesecev. Franc Doljašek, Ilcvica št. 5, pri Ljubljani.

Hiša z vrtom

v Ljubljani ali bližnji okolici z navedbo cene, se kupi. Ponudbe naj se pošljejo na upravo tega lista, pod šifro »Prijazni dom«.

Gospodična

boljše rodovine z izvrstnimi spričevali išče službo za vodstvo gospodinjstva pri zasebni stranki ali v hotelu. Vesča je kuhanja, likanja, šivanja perila in vseh domačih del. Govori nemško in italijansko. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 402.

Blagajničarka

ki je dovršila trgovski tečaj, se sprejme takoj v modno trgovino 405 H. Persche, Ljubljana.

Stambilije
 vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe
 graver in izdelovatelj kavčuk - stambilijev
 Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

Gozdne sadike.
 Iz državnih drevesnic na Kranjskem se bodo na spomlad 1917 prodajale, dokler jih bo v zalogi, naslednje vrste gozdnih sadik:
 Smreke 4 letne po 6 K
 (presajene) 5 " " 7 K
 črni bori 3 " " 6 " "
 kanadski topoli 2-3 m visoka 50 "
 drevesca 50 "
 Cene veljajo za 1000 sadik z zavojem vred, postavljene na najbližjo železniško ali pošto postajo.
 Naročila naj se pošiljajo c. kr. deželnemu gozdnemu nadzorništvu v Ljubljani. 265

Vojna zapesna ura
 natančno regul. in rep. Nickel ali jeklo K 12 - 16 - 20 - z radij. svetiln. kazalščem K 16 - 20 - K 24 - v srebrnem okviru K 18 - 24 - K 28 - z radij. svet. kazal. K 30 - 36 - srebrna zapesna ura na elasti. K 30 - 36 - 40 - 44 kar. zlata zapesna ura na elasti. K 100 - K 120 - K 140 - 3 letno pismono. jamstvo. Posilja po povzetju. Nikak riziko! Zamenja dovoljena ali denar nazaj.
Prva tovarna ur Jan Konrad
 c. in kr. dvorni založnik Brž št. 1033 (Česko.)
 Na željo se vsakomur zastoj pošlje moj glavni cenik.

Žaga naprodaj!
 Radi družinskih razmer je takoj naprodaj nova žaga na bencin tik kolodvora v Novem mestu, obstoječa iz dveh navadnih in ene krožne žage, z lepim stanovanjem za gospodarja, zidanim hlevom, velikim skladiščem, vodovodom, lepim vrtom in njivo s potrebnimi dovoznimi poti, ter k takojšnjemu obratu potrebnimi vozovi in vsem žagarskim orodjem. Posvetje je popolnoma ograjeno. — Ogle ali vprašanja: **I. Kunstl**, žage in lesna industrija, Novo mesto. 269

500K
 Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino in brez bolečin ne odpravi.
Ria-Balsam. Cena ločku z jamstvenim pismom K 1-50, 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 6-50. Stotine zahvalnic in priznanj. **Kemeny, Kaschau (Kassa) L**, poštni predal 12-42 Ogrsko. 2631

Orehov les v hlohkih
Kostanjev les v polenih in hlohkih
 2407 **kupim**
 vsako vagonsko množino po najvišji dnevni ceni. **J. POGAČNIK**, Ljubljana, Marije Terezije cesta 13.

Henrik Weisz Nagysallo (Kom. Bars)
 Ustan. 1910. dobavlja po povzetju naslednje čevlje v vsaki velikosti. Riziko izključeno. Zamena dovoljena. S cenikom med vojno ni mogote postreči. Par damskih čevljev K 30.—, K 35. zakon. protokol —, K 40.—, K 45.—, in K 50.—. Par čevljev za strapac (bakanci) K 40.—, K 45.—, in K 50.—. Par čevljev za gospode K 45.—, K 50.—, K 55.—, in K 60. Čevlji za otroke v vsaki velikosti, najnižje cene. 4 skatljke kreme za čevlje K 1. — 250

100 litrov zdrave domače pijače osvajočice, dobre in zelo gaseče si lahko vsak sam priredi z malto in vročo v zalogi so snovi za: ananas, jabolčnik, grenadine, malinovec, poprova meta, muškatelec, pomerančnik, dišča perla, višnjevec, Skaziti se ne moro. In domača pijača se lahko polni polni hladno in jozimi tudi vroče nameste rumna ali gaganja Snoviznatané, navodilom stanajo K 12.— hran. po povzetju **JAN GROLICH** drožerija pri angeli, BRNO 643 Morava.

500 kren v zlatu
 če ne odstrani krema Grolich z zrakom spadajočim milom vse solne pege, maroge, solne opekline, ogrce, obrazno rdečico itd. in ne ohrani kože nia dostno svežo in nežno. Cena K 8-75 s poštnino vred 3 perčne stanoje K 18.—, 6 porci K 30-70. Vse brez kakih nadaljnih stroškov. Nastav za naročila
JAN GROLICH, drožerija pri angeli, Brno 643, Morava.

Slov. voj. narodne pesmi
 za štiri glasove, 1915. —
Fran Marolt, Ljubljana, K 1-50 in K 1-80.
 Solam, župniščem, društvom, vojakom itd. najtoplejše priporočamo. — Najlepše darilo!

44. c. kr. državna loterija
 za civilne dobrodelne namene.
Ta denarna loterija ima 21.146 dobitkov v gotovem denarju v skupnem znesku 625.000 kron.
Glavni dobitek znaša 200.000 K
 Zrebanje bo javno na Dunaju dne 22. februarja 1917. Srečka stane 4 krome. Srečka stane 4 krome.
 Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vordere Zol' amtsstrasse 5, pri kr. ogr. loterij. ravnateljstvu v Budimpešti IX. poslopje glavnega carinskega urada, po loterijah, trafikah, pri davčnih postnih, brzojavnih in železniških uradih, pri menjalnicah itd. Igralni usčrti za kupce srečk zastoj. Srečke se pošiljajo poštne prosto. Od c. kr. generalnega ravnateljstva drž. loterij (oddelek za dobrodelne loterije.) 202

Povečane slike
 do naravne velikosti, kakor tudi oljnate portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji
DAVORIN ROVŠEK
 prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Kolođvorska ulica 34a.

Naprodaj je **lepa hiša**
 v prijetnem kraju na Gorenjskem tik kolodvora z lepim sadnim in cvetličnim vrtom, zelo ugodna lega na večji cesti, pripravna za vsakovrstno obrt. Pri hiši so vsa gospodarska poslopja v najboljšem stanju, z obširnimi dvoriščem. V hiši se nahaja vodovod in električna razsvetljava. Zraven se prodajo lahko tudi njive in travniki, kolikor kupec zahteva. Naslov se poizve pri upravi „Slovenca“ pod št. 322.

Baterije!
 Baterije, svetilke ter žarnice vedno v zalogi pri
VIDO BRATOVŽ,
 Ljubljana, Stari trg 4.

MATTONIS
 JEDINSTVEN U SVOJIZ ANALITIČNOJ KAKVOČI
 NAJBOLEJ ODAVNA NAJSIGURNIJE PORODIČNO PIČE
GIESSHUBLER
 ČISTI PRIRODNI ALKALIZNI KISELI IZVOR
 Zaloge v Ljubljani: **A. Šarabon in Julius Elbert.**

Dijamanti za rezanje stekla za steklarje in domačo rabo. Št. 1 za steklo v oknih K 3-50. — Št. 2 za nav. močno steklo K 5-30. — Št. 3 za vse vrste brušenega stekla K 8-10. — Št. 4 za močno brušeno steklo, neobdelano, in za zrcala K 11-70. Povzetje 55 vinar. več. Za realno in solidno blago mišči **JAN GROLICH**, drožerija pri angeli, BRNO 643 Morava.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno pobarva. I steklenica s poštnino vred K 2-70.
Rydyol je rožnata voda. ki sivo pordeči sive lase. Učinek je čudovit, i steklenica s poštnino vred K 2-45. Povzetje 55 vinar. več. Nastav za naročila;
JAN GROLICH, drožerija pri angeli, Brno 643, Morava.

Zahvala.
 Podpisana se tem potom zahvaljuje vsem, ki so se udeležili pogreba pokojnega našega gosp. brata in strica
msgr. Iv. Nep. Murovec
 goriškega kanonika
 posebno preč. gg. kanonikom dr. Gruden, Sušnik in Pavletič, preč. c. kr. vojnemu višjemu superioru Klobovsu, preblag. gospodu c. kr. okrajnemu glavarju Schitniku, višjemu c. kr. sod. svetniku v pok. g. Rutarju, vsem č. gg. duhovnikom ljubljanske in goriške škofije, č. oo. kapucinom, čast. vodstvu uršulinskega samostana, slav. obč. zastopstvu škofjeloskemu in vsem goriškim rojakom.
 Obenem čutiva dolžnost, da se še posebej zahvaliva preč. g. duh. svetniku Aug. Sinkovcu, mestnemu župniku, za njegovo prijaznost in skrb do pokojnega, za obile tolažilne obiske v času bolezni, enako veleč. g. Westru, zlatomešniku, bivšemu duh. sodelavcu ranjkega, in vsem č. gg. duhovnikom škofjeloskim ter č. oo. kapucinom. Posebej sva dolžna iskrene zahvale velespoštov. g. Thalerju, trgovcu v Skofji Loki, ki je ranjkega monsignorja sprejel kot begunca gostoljubno v svojo hišo, mu pomagal v vseh zadevah pred in med boleznijo in mu končno še oskrbel brezplačno lepo okrasitev mrtvaškega odra. Zahvala tudi g. dr. Hubadu, c. kr. nadzdravniku, ki je po vseh močeh lajšal bolečine neozdravljive, mučne bolezni, in vsem gg., ki so nam izrazili svoje sožalje.
 Škofja Loka, 8. februarja 1917.
Josip Murovec **Mih. Kragelj**, župnik.
 brat. nečak.
 *) Vsled neugodne poštne zveze došlo zakasnjeno. 395

Zahvala.
 Za obile dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti našega srčno ljubljenega, dobrega očma, brata, strica in svaka, gospoda
Franc Jarc-a
 veleposesnika v Medvodah
 za poklonjene krasne vence, ter za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu pokojnikovem tako iz Ljubljane kakor iz Medvod in okolice izrekamo vsem našo globokočutečo zahvalo.
 Srčna naša zahvala bodi tudi izrečena slav. Kmetški posojilnici ljubljanske okolice za izraz tolažečega sočutja.
Žalujoči ostali.
 403

Jaz Ana Csillag
 s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi Lorelejskimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 mesečni rabi pomade, ki sem jo iznašla sama. To je edino sredstvo proti izpadanju las, za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških krepko pospešuje rasi brade, in že po kratki dobi daje lasem in bradi naravni blesk in polnost; in jih varuje pred prezgodnjim osivenjem do najvišje starosti.
Lonček po 6, 10 in 15 kron.
 Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s poštnim povzetjem ali denar naprej iz tvornice kamor je naslavljati vsa naročila
Ana Csillag, I, Kohlmarkt 11.

Kdo more dobiti **več tisoč lesenih drogoc**
 4, 5 in 6 m dolgih, 10 cm debelih? Ponudbe na „poštni predal 47“, Ljubljana.

Islandski Caraghee-mah
 služi za pripravo nadomestka jedilnemu olju; ta nadomestek ne vsebuje oljne maščobe, po okusu pa ga nadomešča in je zdravju popolnoma prikladen.
 Zavitek mahu za pripravo 1 litra tega nadomestka . . . K 1.— ali v boljši kakovosti K 1-30 zavitek za 2 litra nadomestka boljše kakovosti K 2-40
Dobi se pri M. Spenko v Ljubljani, Kopitarjeva ulica, kakor tudi že pripravljen tekoč nadomestek olja za takojšnjo uporabo 1 liter K 2.—. (Tekoč nadomestek se po pošti ne razpošilja.)
 Poštna naročila in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na **Ivan Dežman v Ljubljani, Kopitarjeva ulica šte. 6.**

ILIRSKA BANKA V LJUBLJANI

SELENBURGOVA ULICA ŠT. 1

IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE

FINANCIRA VOJAŠKE DOBAVE IN APROVIZACIJSKE KUPČIJE.

DAJE PREDUJME NA BLAGO. :: ESKOMPTIRA MENICE, FAKTURE IN TERJATVE.

POSPEŠUJE TRGOVINO, INDUSTRIJO TER UVOZ IN IZVOZ

VLOGE NA KNJIŽICE OBRESTUJE PO 4%. :: VLOGE NA TEKOČI RAČUN PO DOGOVORU.

Učenec

se sprejme takoj 15—16 let star, poštenih staršev,
v mesarijo **ALOJZIJ BRECELNIK**,
384 Sp. Siska st. 25.

G. F. Jurásek

vglasevalec glasovirjev
in org. na glasnik

Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Zaloga ter izpo-
sojevalnica gla-
sovirjev, pianin in harmonijev. Ugodna za-
mena in desetletno jamstvo. Špec. elni zavod
za vglasevanje ter popravila vseh glasbil.
Vglasevalec v »Glasbeni matice« ter v vseh
slovenskih zavodih

Slav. občinstvu in gosp. trgovcem priporočam

slamnate čevlje (šolne)
in slamnate podplate za čevlje

katere sem začel izdelovati na debelo, tako da
vsakemu lahko postrežem. Ker je druga obutev
tako draga, bode ta za osebe, ki imajo opravilo
v sobah prav dobro došla. Naj vsak poskusi!
FRANC CERAR, tovarna slamninkov v Stob-u,
pošta Domžale pri Ljubljani. 170

Pozor! Blago Pozor!

so vsaki dan podražuje!

Prepričajte se,

da pri meni kupite naico-
neje vsakovrstno per-
lo, čevlje in vse potreb-
šotne za šivilje. Se po
stari ceni: velika zaloga
umetnih cvetlic, na-
grobnih venoov s tra-
kovi in napisom dollar
zaloga.

Kat. Widmayer

pri »Solincu«
za vodo.

Sprejme se krepak

391

učenec

pri J. FLANDEB, kovač, Že'ezniki.

Sijajna bodočnost

je zagotovljena novim srečkam avstr. rudečega križa in turškim
srečkam! Nakup teh izbornih srečk pomenja najpametnejši način
varčevanja in prinese v srečnem slučaju

veliko bogastvo!

Srečke imajo trajno denarno vrednost in mora vsaka zadeti.
Svota vsakoletnih glavnih dobitkov znaša čez

dva milijona kron!

Pogoji za nakup teh srečk so tako ugodni, da si jih zamore vsakdo
z lahkoto nabaviti. — Zahtevajte brezplačno pojasnilo!

Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživljanje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neozgodna in jamstvena zavarovanja

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem
leta 1914. K 173,490,838—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48,752,022-76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432,232-66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za **100% zavarovanje**,
naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in
pošljinne pros. o. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.
Marije Terezije cesta št. 12.

Novo!

Poskusite!

Novo!

Baterije „Karl“

so varstveno zavarovane, zanesljivo močne 5 voltov
ter naj se ne primerjajo z manjvrednimi.

K. A. KREGAR

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 21-23

I. edina največja razpošiljalnica baterij, žarnic in
električnih žepnih svetilk na Kranjskem.

Trgovci velik popust!

Zahtevajte ilustrirani cenik!

Baržun.

Višek letošnje mode.

Bogata izbira v različnih kakovostih in barvah.

A. & E. Skaberné

veletrgovina z manufakturnim blagom

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

Ustanovljeno l. 1893.

Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo

v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema in obrestuje hranilne vloge po

Rentni davek plačuje iz
svojeaga. Zunanjim
viagateljem so za poši-

4 1/2 %

ljanje denarja na razpo-
lago brezplačno pozož-
nice poštne hranilnice

Zadruga dovoljuje posojila v odsekih na 7 1/2, 15 ali 22 1/2 let;
pa tudi izven odsekov proti poljubnim dogovorjenim odplačilom.
Dovoljujejo se ranzijska posojila proti zazuambi na plačo in
zavarovalni polici ali poroštva. Prospekti na razpolago.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 K 519.843-40.
Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki repre-
zentujejo jamstvene glavnice za 6,089.850 kron.

Načelstvo:

Predsednik: **Andrej Kalan**, prelat in stol. kanonik v Ljubljani.

I. podpredsednik:

Bogumil Remeč, c. kr. profesor
v Ljubljani.

II. podpredsednik:

Karo Pollak ml., tovarnar v Ljubljani.

Clani: **Ivan Dolenc**, c. kr. profesor v Ljubljani; **Zajo Albin**, c. kr. rač. oficial v Lju-
bljani; **Anton Kratič**, tajnik Zdržne zveze v Ljubljani; **Dr. Mehar Alozj**, gimn. vero-
učitelj v Ljubljani; **Dr. Jakob Monoric**, odvetniški kandidat v Ljubljani; **Dr. Fran Papež**,
odvetnik v Ljubljani; **Ivan Sušnik**, stolni kanonik v Ljubljani; **Anton Sušnik**, c. kr. gi-
mnazijski profesor v Ljubljani; **Dr. Viljem Schwalitzer**, odvetnik v Ljubljani; **Dr. Ales**
Useničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani; **Fran Veršic**, c. kr. gimnazijski profesor v
Ljubljani; **Ignacij Zaplotnik**, katehet v Ljubljani.

Nadzorstvo:

Predsednik: **Anton Kratič**, c. kr. profesor in kanonik v Ljubljani. — Clani: **Anton**
Čadež, katehet v Ljubljani; **K. Gruber**, c. kr. lin. rač. oficial v Ljubljani; **Ivan Mlakar**, pro-
fesor, v Ljubljani; **Avguštin Zajc**, c. kr. rač. revident in posestnik v Ljubljani.

Brzojavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Telefon št. 41.

Sološna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 33 podružnic, Vogal Marijin trg — Sv. Petra cesta. Delniški kapital 60,200.000 K Rezerve 17,600.000 K

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij. n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na
hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim
vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupo-
vanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shra-
njevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje. 15

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mes-
tih. — Izplačevanje kuponov in izrebanih vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodaja-
nje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih prealov samoshrambe (safes) za
ognevorno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom
stranke. — Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja
brezplačno. Stanje denarnih vlog na hranilno knjižico dne 30. novembra 1916 K 143.241.140.-.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar

Brez pomisleka so
Jos. Petelinca
 šivalni stroji najlepše in času najprimernejše
 priložnostno darilo.

Ti stroji znamke „Gritzner“ in „Afrana“ so najnovejši sedanosti, šivajo, vezejo (šitkajo), krpajo (mašijo) perilo in nogavice, ter imajo 10 letno garancijo, kroglična, brezsumena tek, ter biserni ubod. Vedno v zalogi pripravljene in v luksu opreme, ter stroji najnovejših sistemov. Pouk v ravnanju s strojem kot tudi umetno vezenje, krpanje perila ter šivanje z aparati vsaki čas in povsod brezplačno. 2978

Cim preje krpiš, ceneje kupiš — dobro le v **Ljubljani**,
 sv. Petra nas p 7, blizu **franciškanskega mostu**, levo ob vodi, 3 hiša pri

Jos. Petelinca.

MIL O dobivate
 v specialni trgovini za milo

Milan Hočevnar
 Ljubljana, Sv. Petra c. 30.

Istotam tudi sveče, krema za čevlje, toaletna mila, pralni praški itd. na debelo in drobno!

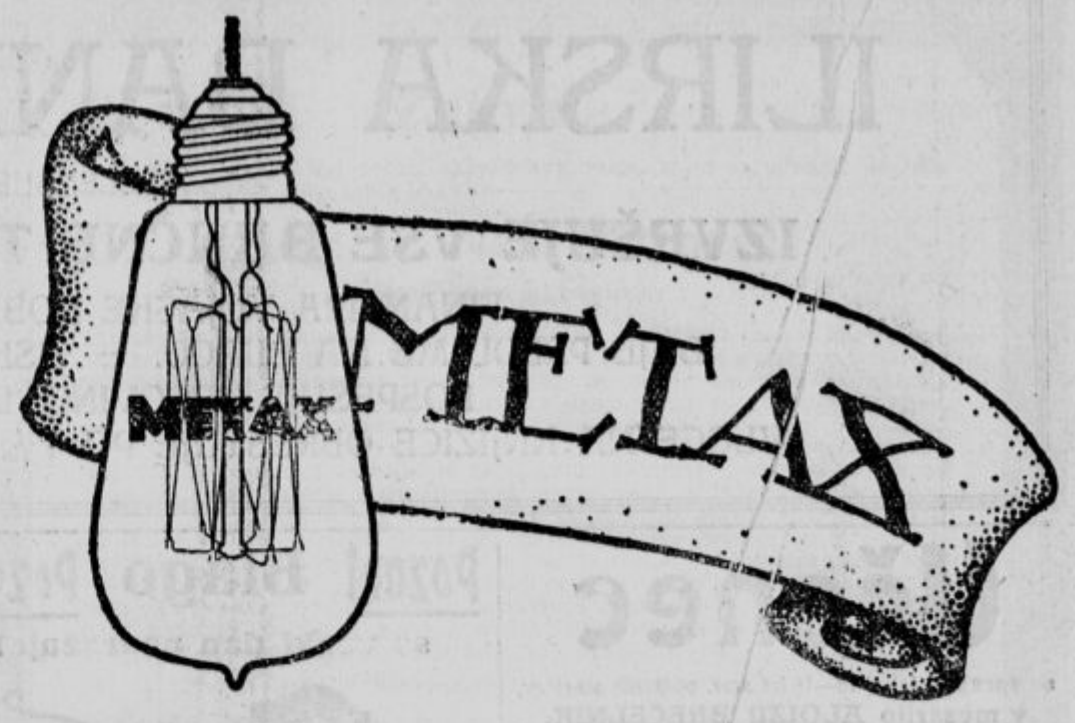
Kostanjeve in bukove hlode
 kupi vsako množino franko vagon
Strojilna tovarna SAMSA & Co v Ljubljani.
 Vpoštevajo se le pisemne ponudbe z navedbo cen. 136

Ustanovljeno 1842. — Telefon št. 154.

BRATA EBERL

Prodaja oljnatih barv, lakov, firneža, čopičev, barv za umetne in sobne slikarje, barv za zidovje, sploh vseh v najino stroko spadajočih predmetov v priznani najboljši kakovosti, pri točni in vestni postrežbi.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6.

AMERIKANSKI SLOVENEK

je prvi slovenski list v Ameriki. — Ustanov. leta 1891. — Stane 15 K letno. — Izhaja v torek in petek v lastnem domu.
 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill. USA.

Cenjenim rojakom in slavnim denarnim zavodom priporočamo svoj **BANČNI ODDELEK** za pošiljanje denarja na vse kraje in izvrševanje vseh tozadevnih bančnih poslov. — Vse naše poslovanje je zajamčeno!

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je
Vzajemna zavarovalnica
 proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov
 Ljubljana ::: Dunajska cesta št. 17.

Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom zgradbe; 2. vse premično blago, mobilije, poljsko orodje, stroje, živino, zvonove in enako; 3. vse poljske pridelke, žita in krmo; 4. zvonove proti prelomu; 5. sprejema tudi zavarovanja na življenje, oziroma doživetje in druge kombinacije in proti nezgodam, vsakovrstna podjetja, obrti kakor tudi posamezne osebe za deželno nižjeavstrijsko zavarovalnico, od katere ima tudi deželni odbor kranjski podružnico.

Varnostni zaklad in udnine, ki so znašale l. 1912. 673.356 kron 17 vin., so poskočile koncem leta 1913. na 735.147 kron 17 vin. Tedaj čimvečje zanimanje za ta edini slovenski zavod, tembolje bo rastei zaklad.

Ponudbe in pojasnila da ravnateljstvo, glavno poverjenišvo v Celju in na Proseku, kakor tudi po vseh farah nastavljeni poverjeniki.

Cene primerne, hitra cenitev in takojšnje izplačilo. 1439

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

Ljudska posojilnica
 registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto.

Rezervni zakladi znašajo okroglo kron 800.000.—. Stanje hrani njih vlog je bilo koncem leta 1915 23 milijonov kron.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadržnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najbolje.